PIKC Daugavpils Dizaina un mākslas vidusskola

“Saules skola”

Mācību priekšmets:

Lietišķa grafika

2. kurss

BURTVEIDOLI GRAFISKAJĀ DARBĀ

Metodiskā izstrādne

Izstrādnes autors: **Margarita Stoļarova**

Daugavpils

2021

ANOTĀCIJA

Margarita Stoļarova

BURTVEIDOLI GRAFISKAJĀ DARBĀ.

Mērķis:

Nodrošināt mācību priekšmeta "Lietišķa grafika" apguvi, paaugstinot izglītojamo zināšanas par daudzveidīgiem burtveidoliem un veicinot prasmes to pielietošanā grafiskajos darbos. Veicināt izglītojamo tehniskās prasmes darbā ar tekstu un burtveidoliem grafiskajās programmās.

Mērķauditorija (programmas nosaukums, kurss vai pedagogi):

2.kurss (visas izglītības programmas)

Metodiskās izstrādnes praktiskais pielietojums:

PIKC DDMV "Saules skola" Lietišķās grafikas pasniedzēji.

Uzskates un citi mācību līdzekļi:

Metodiskā izstrādne sastāv no prezentācijas, praktisko uzdevumu aprakstiem, pārbaudes darba un vizuāliem piemēriem.

Metodiskās izstrādnes aktualitāte/novitāte:

Sniedz teorētisko informāciju praktisko uzdevumu aprakstus latviešu valodā, veicina izglītojamo mācību vielas labāku apguvi, veidojot saikni ar mākslas vēstures, kompozīcijas un zīmēšanas priekšmetiem. Nodrošina izglītojamo profesionālo, konkurētspējīgu kompetenču pilnveidi, attīstot digitālās caurviju prasmi, paplašinot vērtīgā grafiskā dizaina produkta izgatavošanas iespējas.

SATURS

ANOTĀCIJA 2
SATURS 3
IEVADS 4
1. BURTVEIDOLI LIETIŠĶAJĀ GRAFIKĀ 6
BURTA UZBŪVE UN SASTĀVDAĻAS 7
BURTVEIDOLU KLASIFIKĀCIJA 7
a. BEZSERIFU BURTI 7
b. SERIFU BURTU KOMPOZĪCIJAS 8
c. KURSĪVIE BURTI 8
d. DEKORATĪVIE BURTI 9
LITERATŪRAS SARAKSTS 15
PIELIKUMI (izglītojamo darbu paraugi) 16

IEVADS

"Lietišķā grafika" ir PIKC DDMV "Saules skola" mācību priekšmets, ko apgūst visu izglītības programmu izglītojamie 2. un 3.kursā divu semestru laikā. Tā galvenais mērķis ir apgūt grafisko izteiksmes līdzekļu un paņēmienu pielietošanu grafiskā dizaina darbos. Lai kļūtu par pilnvērtīgu profesionālo grafisko dizaineri ir nepieciešams apgūt vairākus izteiksmes līdzekļus tai skaitā tekstu un burtu. Turklāt visu izglītības programmu izglītojamajiem jau mācību gadu laikā ir nepieciešams noformēt darbus, sagatavot vizuālās planšetes, harmoniski savienojot dažādus izteiksmes līdzekļus (attēlus, ilustrācijas, tekstu). Burts ir viens no grafiskā dizaina svarīgākajiem izteiksmes līdzekļiem, tomēr atsevišķais mācību priekšmets "Burtu mācība" netiek pasniegts izglītības iestādē, tāpēc viens no aktuālajiem "Lietišķa grafikas" mērķiem ir veicināt izglītojamo zināšanas par burta uzbūvi, burtveidolu pielietojuma nosacījumiem, stilistiskām īpatnībām.

Burtveidolu tēma ir plaši un detalizēti aprakstīta literatūrā kā arī tiešsaistē pieejamos materiālos, tomēr latviešu valodā pieejamā literatūra un metodiskie materiāli ir ierobežotā daudzumā. Šī metodiskā izstrādnē apskatīta tēma: BURTVEIDOLI GRAFISKAJĀ DARBĀ iekļauj divas apakštēmām. Metodiskā izstrādne tika veidota, lai veicinātu izglītojamo mācību priekšmeta "Lietišķa grafika" apguvi, sniedzot teorētiskās zināšanas par burtveidolu vēsturiskās rašanas principiem, uzbūvi, pielietojuma mērķiem un veicinot prasmes to pielietošanā grafiskā dizaina darbos. Metodiskajā izstrādnē ir aprakstīti apakštēmu mērķi, uzdevumi, sasniedzamie rezultāti un iekļauti prezentācija, praktisko uzdevumu paraugi ar vērtēšanas kritērijiem, kā arī iekļauts interaktīvs pārbaudes darbs, kas veidots un saglabāts KAHOOT vietnē (www.kahoot.com) un var tikt izmantots mācību procesā apgūtas tēmas nostiprināšanai. Metodiskajā izstrādnes pielikumos ir iekļauti izpildīto darbu paraugi.

Metodiskajā izstrādnē pielietotā interaktīva darba metode sniedz iespēju pasniegt mācību priekšmetu attālināti un veicina izglītojamo interesi par mācību vielu, kā arī nodrošina digitālās caurviju prasmes iekļaušanu mācību procesā. Sagatavojot praktiskos uzdevumus ir ņemti vērā izglītojamo vecumposma īpatnības un mācību motivācijas veicinoši faktori. PIKC DDMV "Saules skolā" iegūst izglītību pusaudžu vecuma jaunieši (16-20 gadi), šim vecumposmam ir raksturīgi egocentrisms, identitātes meklēšana, tāpēc lai veicinātu interesi par mācību uzdevumu un motivāciju izpildīt uzdevumus augstā līmenī, tēmu apguvei tika iekļauti "personalizēti" uzdevumi, katram skolēnam burtu kompozīcijā izmantojot savu vārdu vai uzvārdu burtus, vai veidojot no vārda burtiem pašportretu. Turklāt mācību motivāciju veicina uzdevumi, kuri ļauj izglītojamajam līdzdarboties, pieņemot lēmumus, piemēram, izveidot kompozīciju no kādas noteiktas burtveidola grupas burtiem, toties kādā tēla vai simbola veidā, to izglītojamais var izlemt pats.

Visi minētie faktori padara šo metodisko izstrādni par efektīvu mācību priekšmeta apguvei, paplašinot vērtīgā grafiskā dizaina produkta izgatavošanas iespējas.

1. BURTVEIDOLI LIETIŠĶAJĀ GRAFIKĀ

"Lietišķās grafikas" uzdevuma mērķis ir iemācīt izglītojamajiem strādāt grafiskā dizaina jomā kā profesionālam dizainerim, izprotot grafiskos izteiksmes līdzekļus un paņēmienus. Lai izglītojamie spētu veiksmīgi izmantot burtveidolus grafiskajos darbos ir nepieciešams iegūt zināšanas par burtveidolu vēsturiskiem attīstības aspektiem, to pielietošanas principiem, tikpat svarīgi veicināt izglītojamo prasmes saskaņot burtus un tekstu kompozicionāli korekti, brīvi pārvaldīt tehnisku izpildi.

Tēmas apakštēmas:

- Burta uzbūve un sastāvdaļas
- Burtveidolu klasifikācija
    - Bezserifu burti
    - Serifu burti
    - Kursīvie burti
    - Dekoratīvie burti

Mērķis: veicināt izglītojamo zināšanas par dažādu burtveidolu burtu uzbūvi un stilistisku atbilstību, prasmes tehniski korekti un radoši izmantot burtus grafiskajā darbā, saskaņojot tos kompozicionāli.

Tēmas galvenie uzdevumi:

- Iepazīstināt ar burtveidolu vēsturisko attīstību, veicinot starppriekšmetu saikni
- Veicināt izpratni par korektu burtveidolu pielietošanu dažādu stilu dizaina darbos
- Iepazīstināt ar terminoloģiju burtu dizainā
- Sniegt zināšanas par tehniski korektu burtveidolu pielietošanu
- Veicināt radošo domāšanu korektas burtveidolu izmantošanas ietvaros
- Atkārtot zināšanas par dažādu kompozīciju veidiem
- Veicināt vizuāli mākslinieciskо uztveri, pielietojot burtveidolu praktiskajos darbos

Mācību tēmas rezultāti:

- izglītojamie zina dažādu burtveidolu grupas burta uzbūvi, stilistiskas atbilstības nosacījumus, prot atšķirt tos no citām burtveidolu grupām.
- Radoši pielieto atsevišķus burtus grafiskajā darbā, saskaņojot tos harmoniskās kompozīcijās.

- Spēj tehniski veikt burtu kompozīcijas Adobe Ilustrator programmā un korekti noformēt A4 lapā, atbilstoši prasībām.
- Izglītojamie spēj domāt abstrakti, ir sagatavoti nākamajiem uzdevumiem, piemēram, iniciāļu logotipa izveidei.

BURTA UZBŪVE UN SASTĀVDAĻAS

Skat. 2.Pielikumu

BURTVEIDOLU KLASIFIKĀCIJA

a. BEZSERIFU BURTI

Mērķis: veicināt zināšanas par bezserifu burtu uzbūvi, prasmes tehniski korekti izmantot burtus grafiskajā darbā, saskaņojot tos kompozicionāli.

Apakštēmas uzdevumi:

- Demonstrēt izglītojamiem kā strādāt ar teksta ievadīšanu, rediģēšanu un saglabāšanu programmā *Adobe Ilustrator*.
- Izskaidrot kā veikt kompozīcijas par pamatu ņemot sava vārda burtus.

Starppriekšmetu saikne ar mācību priekšmetu ‘Kompozīcija”.

PRAKSTISKĀ DARBA UZDEVUMS
Darba apjoms: 4 mācību stundas

Uzdevumi:

1. Uzrakstīt savu vārdu bezserifu burtiem, sadalīt tos atsevišķos objektos
2. Izveidot no burtiem 9 atsevišķas kompozīcijas, ievietojot tās kvadrāta (60x60mm) formā
3. Noformēt kompozīcijas divās rindās ar atstarpi starp rindām un kolonnām – 5mm
4. Saglabāt failu ar nosaukumu: *Bezserifu_vārdsuzvārds.jpg*

Vērtēšanas kritēriji:

N.p.k.	Vārds, uzvārds	Kompozīcija	Radošums	Noformējums	Faila nosaukums	Punkti	Procenti	Atzīme

b. SERIFU BURTU KOMPOZĪCIJAS

Mērķis: veicināt zināšanas par serifu burtu uzbūvi, prasmes tehniski korekti izmantot burtus grafiskajā darbā, saskaņojot tos kompozicionāli.

Apakštēmas uzdevumi:

- Demonstrēt izglītojamiem kā strādāt ar teksta ievadīšanu, rediģēšanu un saglabāšanu programmā *Adobe Ilustrator*.
- Izskaidrot kā veikt kompozīcijas par pamatu ņemot sava vārda burtus.

Starppriekšmetu saikne ar mācību priekšmetu ‘Kompozīcija”.

PRAKSTISKĀ DARBA UZDEVUMS

Darba apjoms: 4 mācību stundas
Uzdevumi:

1. Uzrakstīt savu vārdu serifu burtiem, sadalīt tos atsevišķos objektos
2. Izveidot no burtiem 9 atsevišķas kompozīcijas, ievietojot tās kvadrāta (60x60mm) formā
3. Noformēt kompozīcijas divās rindās ar atstarpi starp rindām un kolonnām – 5mm
4. Saglabāt failu ar nosaukumu: S*erifu_vārdsuzvārds.jpg*

Vērtēšanas kritēriji:

N.p.k.	Vārds, uzvārds	Kompozīcija	Radošums	Noformējums	Faila nosaukums	Punkti	Procenti	Atzīme

c. KURSĪVIE BURTI

Mērķis: veicināt izpratni par kursīvu burtu formu kā izteiksmīgu vizuālu elementu, radoši to integrējot radošajā grafiskajā darbā

Apakštēmas uzdevumi:

- Demonstrēt izglītojamiem kā ielādēt daudzveidīgus šriftus no tiešsaistē pieejamiem bezmaksas resursiem un instalēt tos datorā

Starppriekšmetu saikne ar mācību priekšmetu “Zīmēšana”

PRAKSTISKĀ DARBA UZDEVUMS – “Pašportrets”
Uzdevumi:

1. Uzrakstīt savu vārdu ar kursīviem burtiem, sadalīt tos atsevišķos objektos
2. Izveidot no burtiem savu pašportretu, ņemot vērā anatomiskās proporcijas un kompozīcijas likumus (ritms, harmonija, saskaņotība)
3. Noformēt portretu uz A4 lapas
4. Saglabāt failu ar nosaukumu: Portrets_*vārdsuzvārds.jpg*

Vērtēšanas kritēriji:

N.p.k.	Vārds, uzvārds	Kompozīcija	Radošums	Noformējums	Faila nosaukums	Punkti	Procenti	Atzīme

d. DEKORATĪVIE BURTI

Mērķis: veicināt izpratni par dekoratīvu burtveidolu burtiem kā izteiksmīgu vizuālu elementu, radoši to komponējot radošajā grafiskajā darbā.

Starppriekšmetu saikne ar mācību priekšmetu “Kompozīcija”.

PRAKTISKĀ DARBA UZDEVUMS – “Vārds – simbols”
Uzdevumi:

1. Izvēlieties kāda dzīvnieka tēlu
2. Uzrakstīt šī dzīvnieka nosaukumu ar dekoratīviem burtiem, sadalīt tos atsevišķos objektos
3. Izveidot no burtiem dzīvnieka tēlu, ņemot vērā kompozīcijas likumus (ritms, harmonija utt.)
4. Noformēt attēlu uz A4 lapas
5. Saglabāt failu ar nosaukumu: *Simbols_vārdsuzvārds.jpg*

Vērtēšanas kritēriji:

N.p.k.	Vārds, uzvārds	Kompozīcija	Radošums	Noformējums	Faila nosaukums	Punkti	Procenti	Atzīme

Kahoot!

Burti / Šrifti

0 favorites **6** plays **28** players

A private kahoot

Questions (19)

1 - Quiz

Kā sauc atzīmēto burta daļu?

30 sec

- sarifs ✗
- serifs ✓
- pamatne ✗
- paplašinājums ✗

2 - Quiz

Kā sauc iezīmēto burta daļu?

30 sec

- Šķērssvītra ✗
- slīpums ✗
- Sānu daļa ✗
- Kāja ✓

3 - Quiz

Kā sauc atzīmēto burta daļu?

30 sec

- rokturis ✗
- augšējais kāts ✗
- augšējais elements ✓
- svītra ✗

4 - True or false

Iezīmētu burta daļu sauc arī par "muguriņu"

30 sec

- True ✓
- False ✗

5 - True or false

Iezīmētu burta daļu sauc par pārliktni.

30 sec

- True ✗
- False ✓

6 - True or false

Ar sarkanu krāsu iezīmētu daļu sauc - "burta kāts".

30 sec

- True ✓
- False ✗

7 - True or false

Attālumus starp burtiem samazina, lai iegūtu vairāk vietas.

30 sec

- True ✗
- False ✓

8 - Quiz

Mainīt attālumus starp burtiem var tikai

30 sec

- Tikai speciālajā programmā ✗
- Jebkurā grafiskajā programmā ✓
- Tikai tipogrāfijās ✗
- Tikai programmu izstrādātāji ✗

9 - Quiz

Kur teksts ir izlīdzināts korekti??

30 sec

- Augšā ✗
- Apakšā ✓
- - ✗
- - ✗

10 - Quiz

Kādai šriftu grupai attiecināms šis šrifts?

30 sec

- Bezserifu ✗
- Kursīvie ✗
- Serifu ✗
- Dekoratīvie ✓

11 - True or false

Vārds "Paris" pieder kursīvo šriftu grupai.

30 sec

- True ✓
- False ✗

12 - Quiz

Kurai grupai pieder šis šrifts?

30 sec

- Kursīvie ✗
- Serifu ✗
- Dekoratīvie ✓
- Bezserifu ✗

13 - Quiz

Kurai šriftu grupai pieder šie burti?

30 sec

- Serifu ✗
- Dekoratīvie ✗
- Bezserifu ✓
- Kursīvie ✗

14 - Quiz

Kurai šriftu grupai pieder vārds ROSE?

30 sec

- Serifu ✓
- Dekoratīvie ✗
- Bezserifu ✗
- Kursīvie ✗

15 - Quiz

Kurai grupai pieder vārds NOVEMBER?

30 sec

- Serifu ✗
- Bezserifu ✗
- Kursīvie ✓
- Dekoratīvie ✗

16 - Quiz

Kurai šriftu grupai pieder vārds "LOVE"?

20 sec

- Dekoratīvie ✓
- Serifu ✗
- Bezserifu ✗
- Kursīvie ✗

17 - Quiz

Kurai šriftu grupai pieder šie burti?

20 sec

- Bezserifu ✗
- Kursīvie ✗
- Dekoratīvie ✗
- Serifu ✓

18 - Quiz

Kurai šriftu grupai pieder šie burti?

20 sec

- Kursīvie ✗
- Dekoratīvie ✗
- Bezserifu ✓
- Serifu ✗

19 - True or false

Šis uzraksts atbilst SERIFU šrifta grupai

30 sec

- True ✓
- False ✗

SECINĀJUMI

- Metodiskā izstrādne sniedz informāciju un praktisko uzdevumu aprakstus par dizaina un mākslas izglītībā aktuālo tēmu "Burtveidoli grafiskajā darbā" kas latviski līdz šim ir maz pieejama.
- Metodiskā izstrādne iekļauj četru burtveidolu grupu apguvi, iekļaujot praktiskos uzdevumu aprakstus, ļaujot praktiski nostiprināt iegūto teorētiskās zināšanas.
- Sagatavojot praktiskos uzdevumus ir ņemts vērā pusaudžu vecumposma īpatnības un mācību motivāciju ietekmējošie faktori, kas veicina interesi un tēmas apgūšanas efektivitāti.
- Metodiskajā izstrādnē ir iekļauti interaktīva pārbaudes darbs, ko var izmantot arī kā darba uzdevumu tēmas nostiprināšanai KAHOOT vietnē. Šādas darba metodes palīdz strādāt attālinātajā režīmā, veicina skolēnu interesi un mācību motivāciju, kā arī iekļauj digitālās caurviju prasmes apguvi mācību procesā.
- Metodiskās izstrādnes praktisko uzdevumu izpildē ir iekļauta starppriekšmetu saikne (mākslas vēsture, kompozīcija, zīmēšana).

LITERATŪRAS SARAKSTS

Cheng, Karen. Designing Type - London: Laurence King Publishing, 2020

McNeill, Paul. The visual history of type - London: Laurence King Publishing, 2017

T.Samara. Design elements: a graphic style manual: understanding the rules and knowing when to break them, Rockport Publishers, New York, 2014

Голубева, О. Основы композиции. М: Издательский дом “Искусство”, 2004.

Гордон, Ю. Книга про буквы от Аа до Яя. М: Издательство Студии Артемия Лебедева, 2006.

PIELIKUMI (izglītojamo darbu paraugi)

Uzdevumi: BEZSERIFU un SERIFU BURTU KOMPOZĪCIJAS

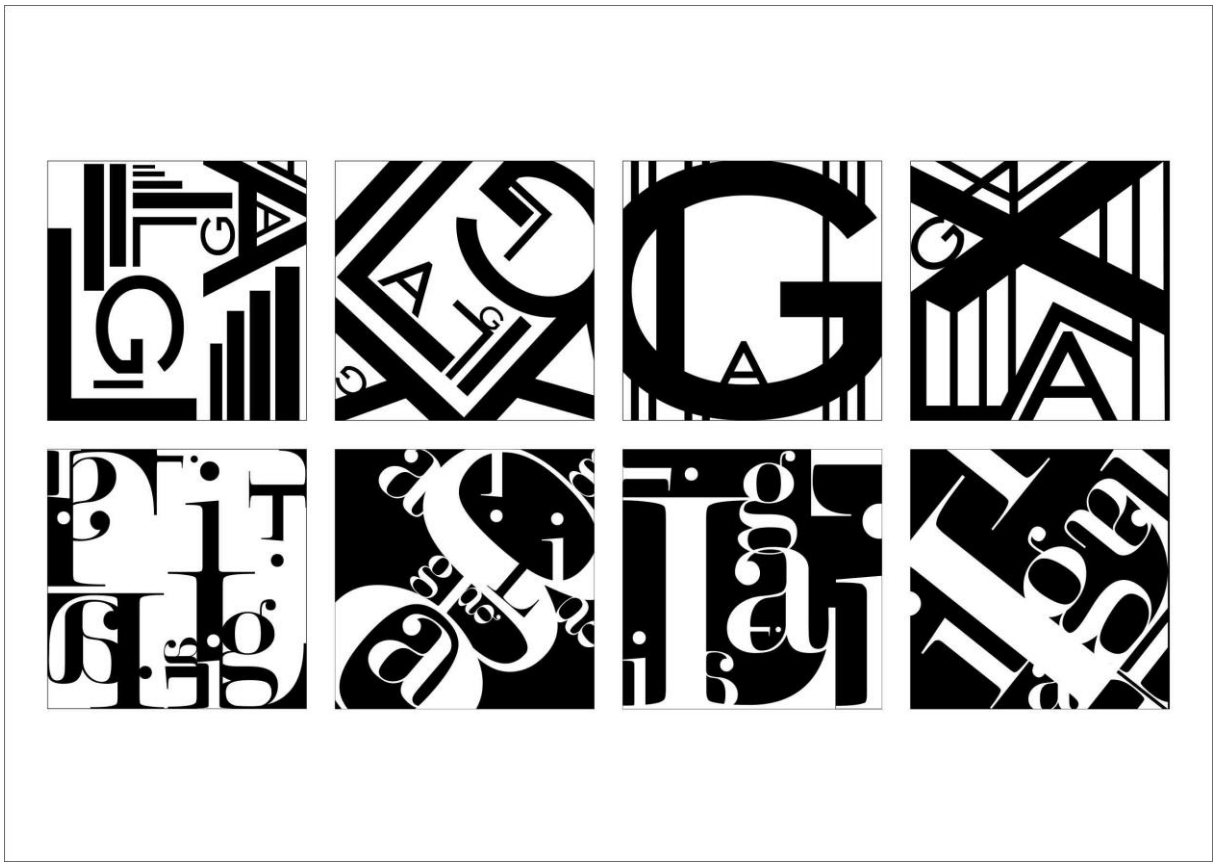

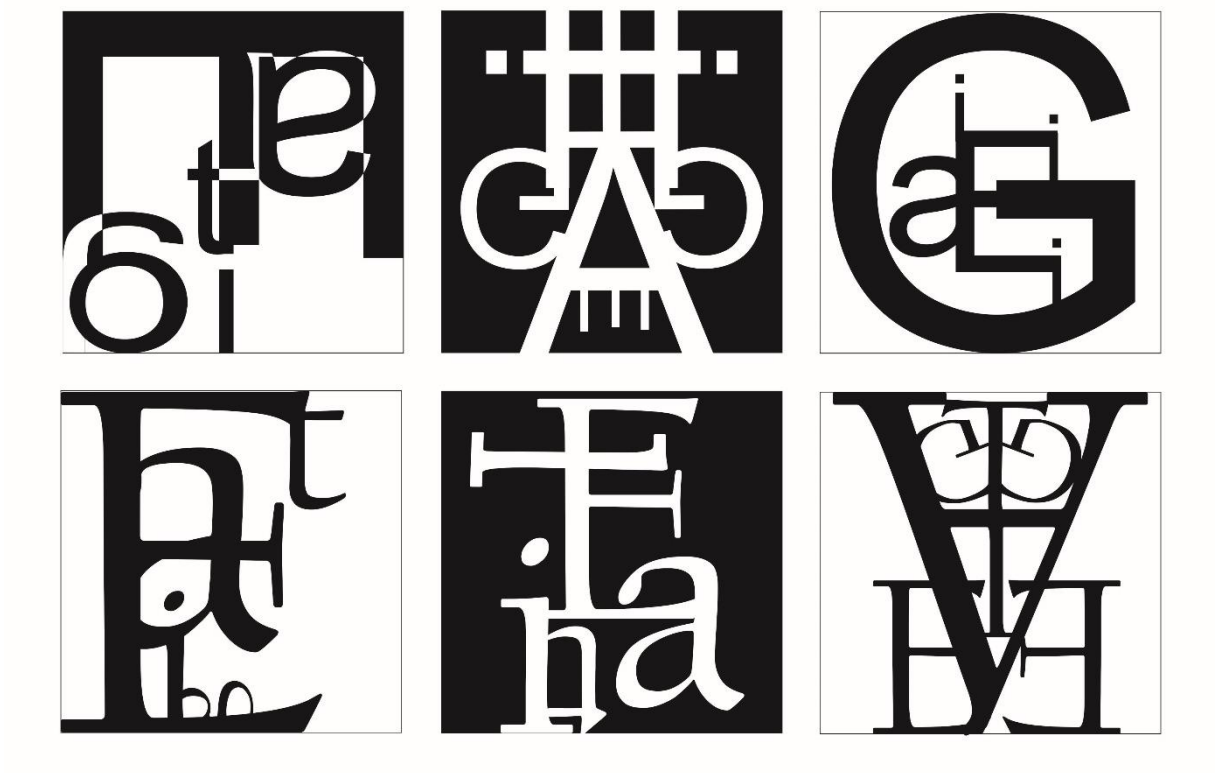

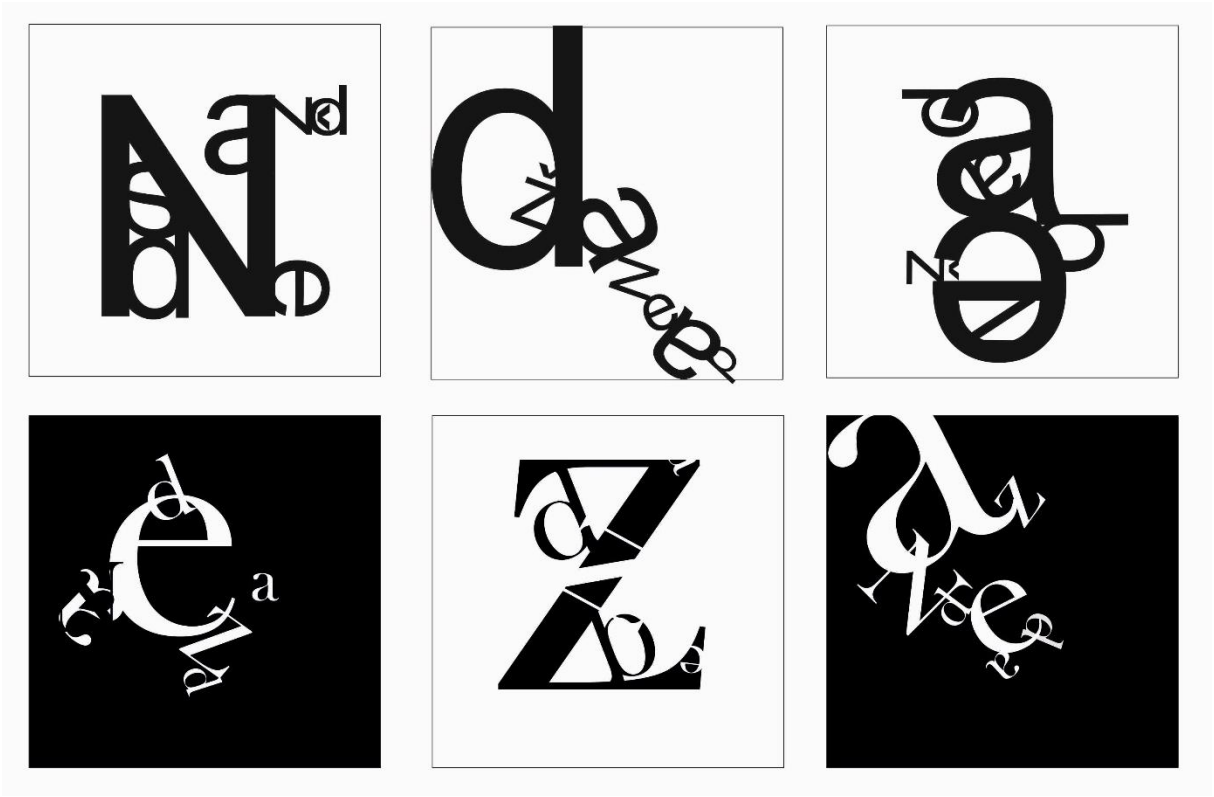
Darba autors: Egils Govilovskis

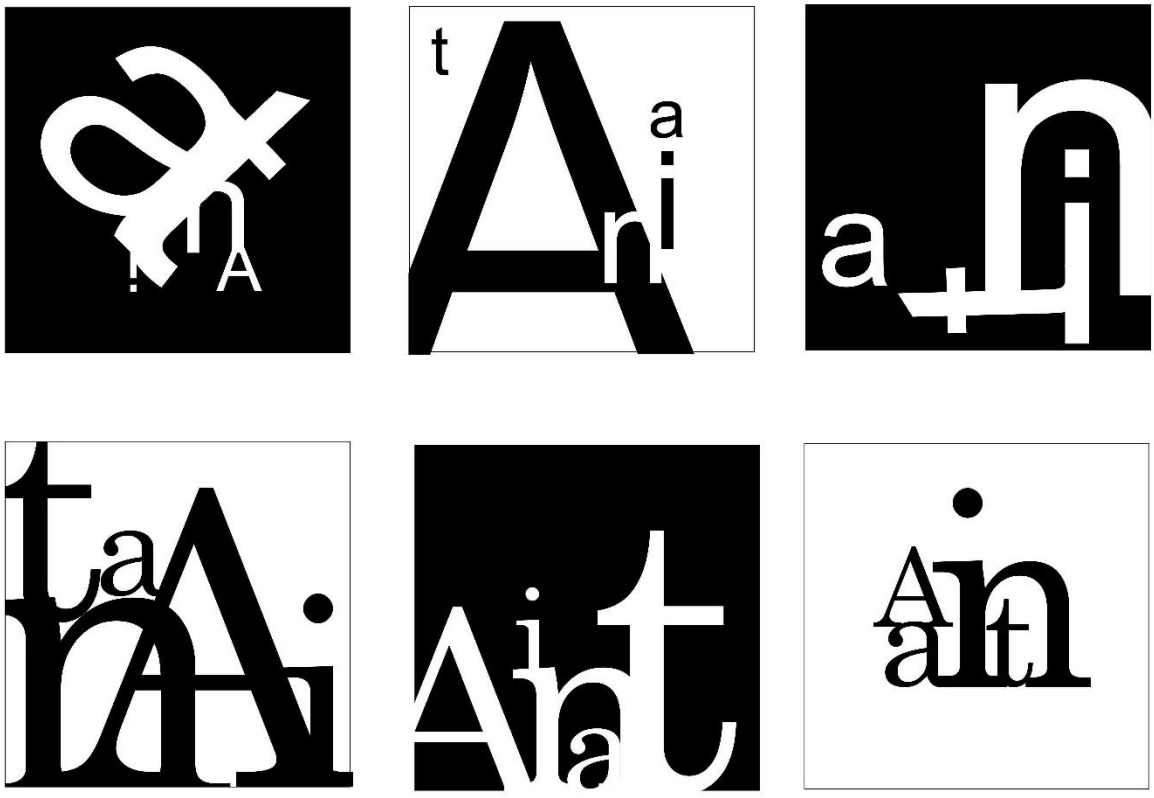
Darba autore: Līga Surmoviča

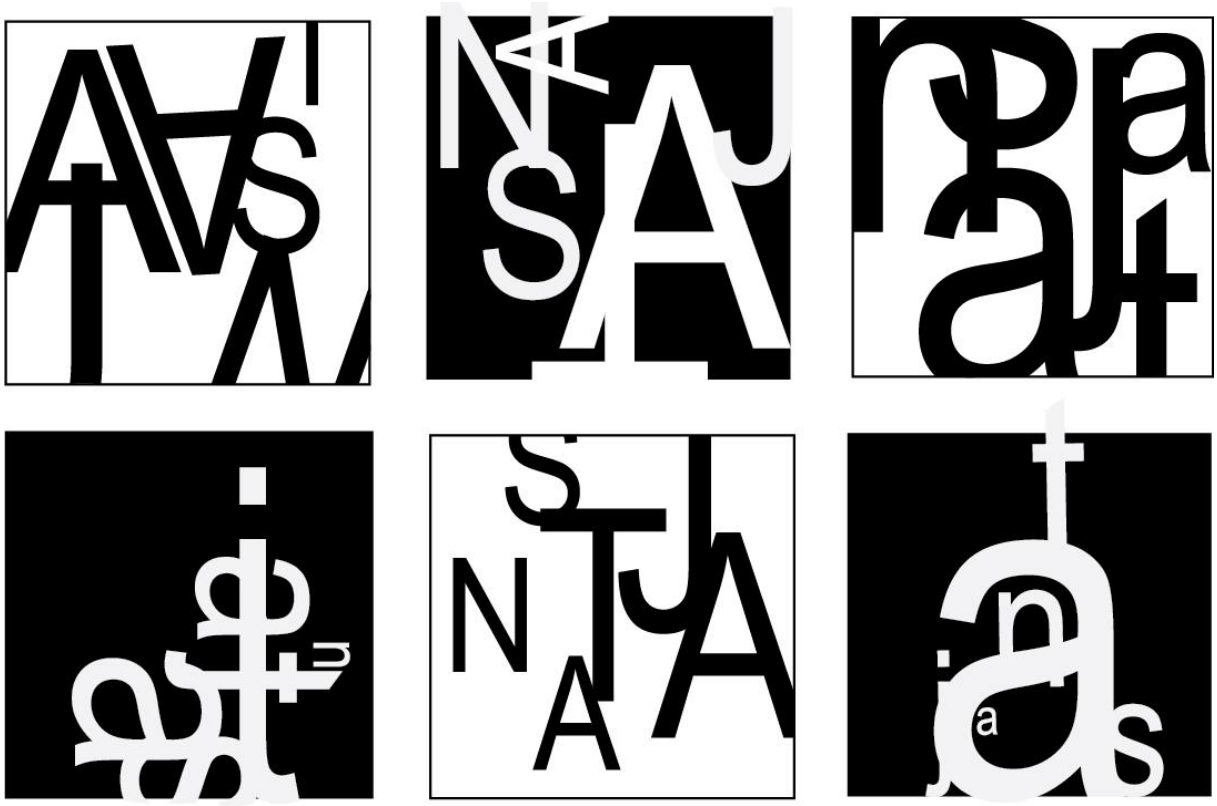
Darba autore: Egita Gržibovska

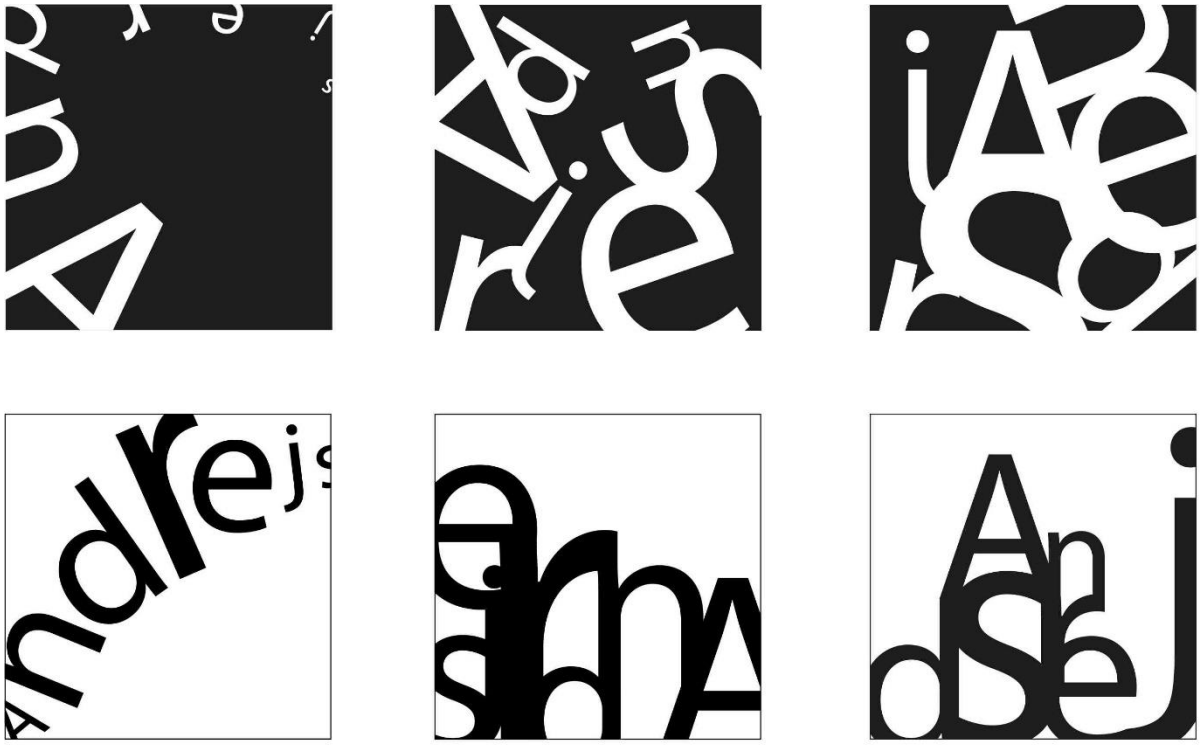
Darba autore: Nadežda Daņilova

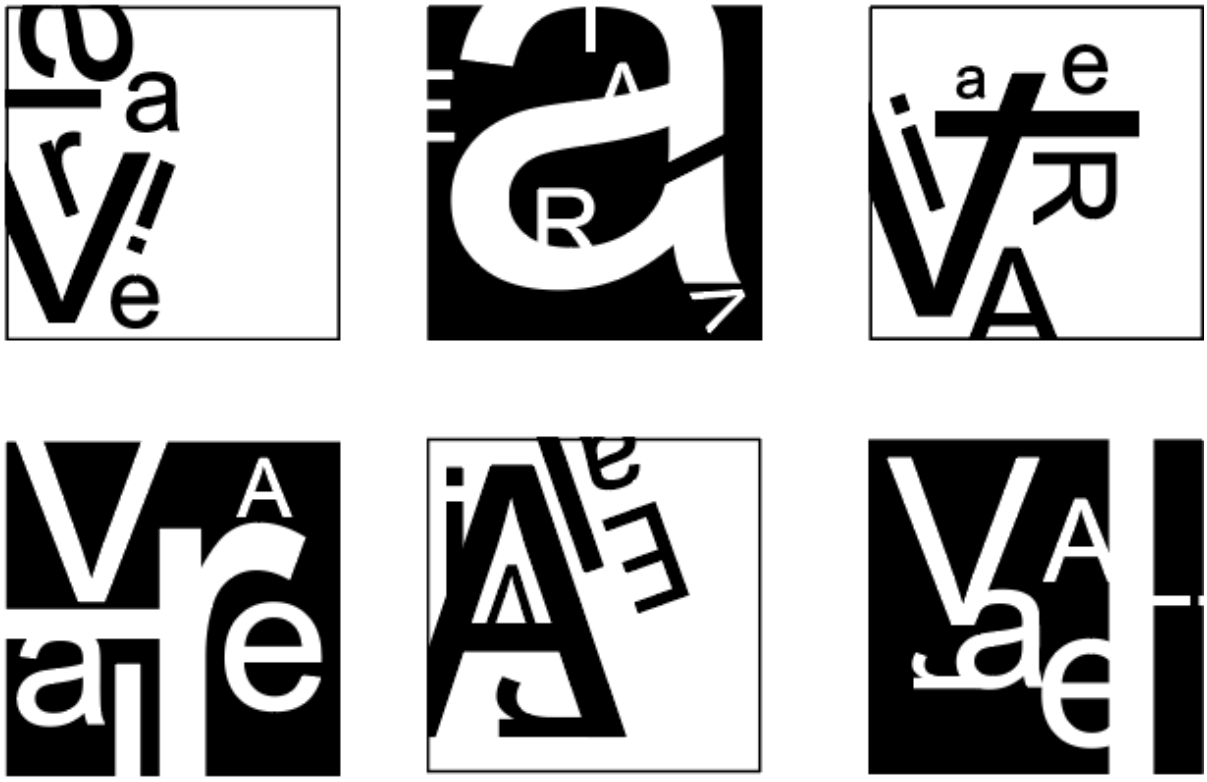
Darba autore: Anita Grustāne

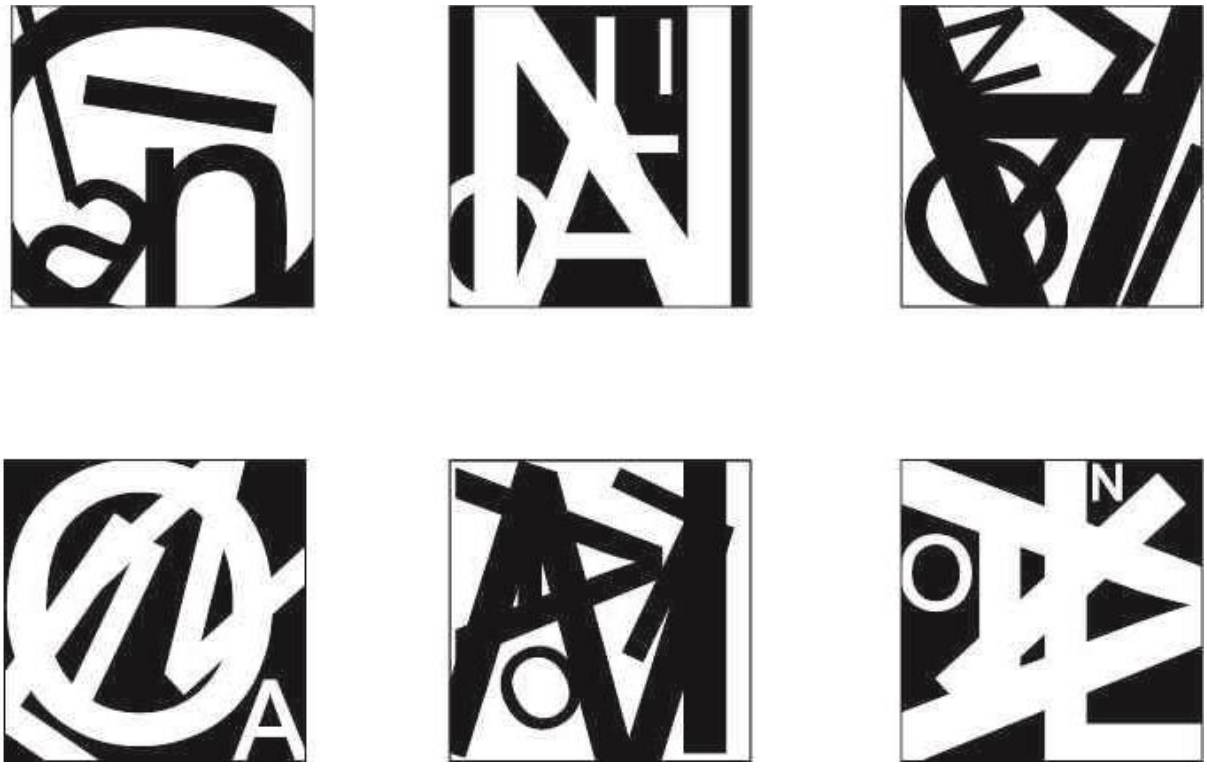
Darba autore: Anastasija Kazarina

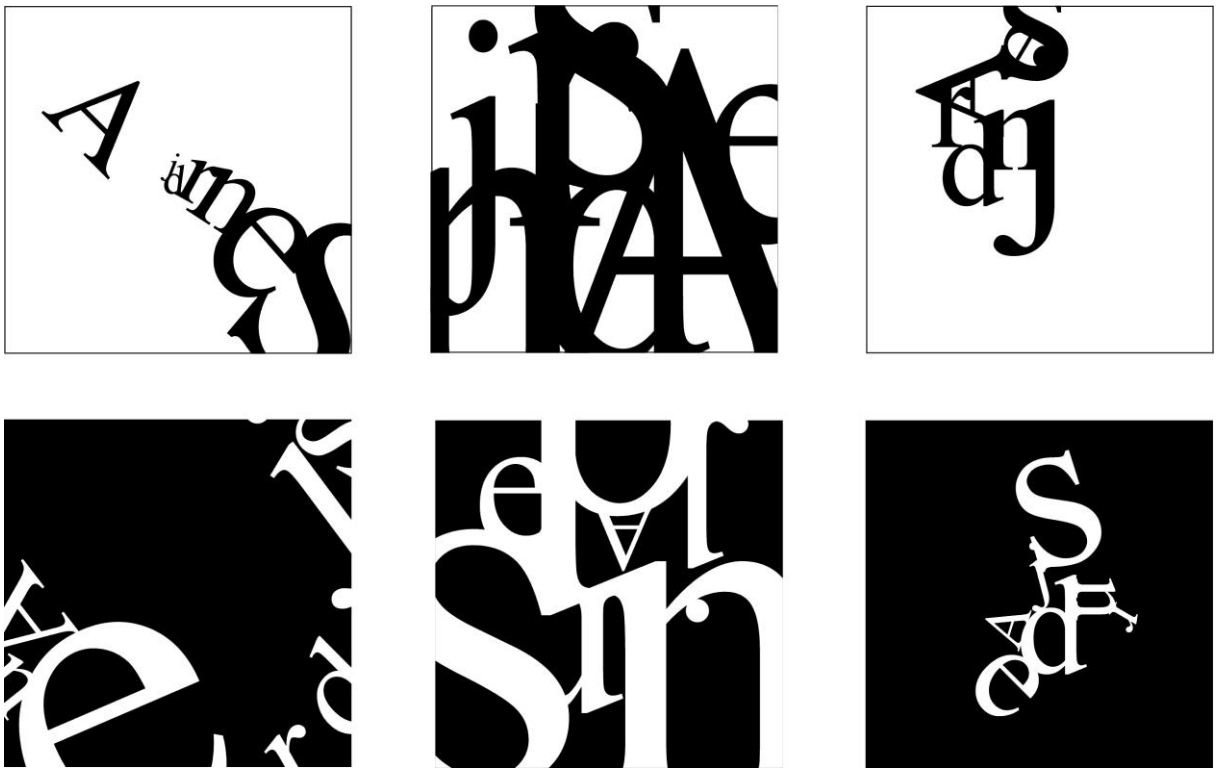
Darba autore: Andrejs Mucebieks

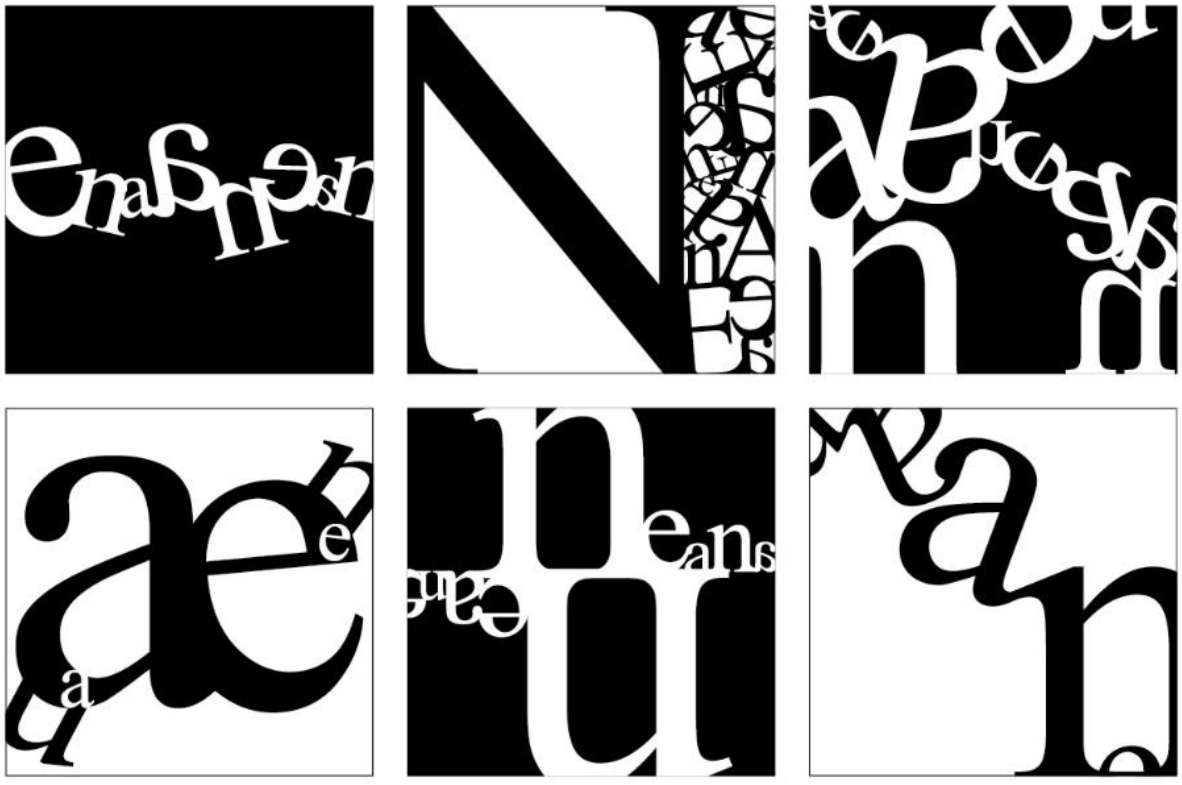
Darba autore: Valērija Romanova

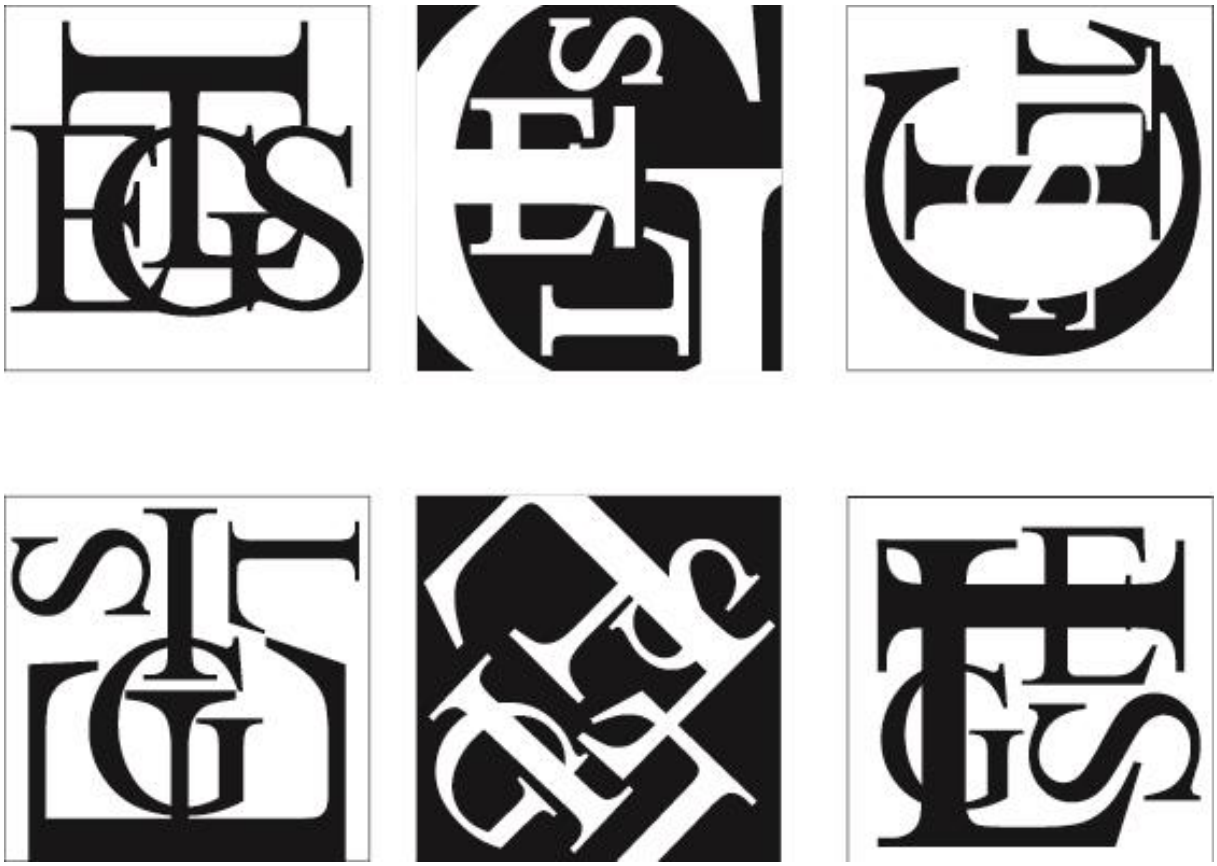
Darba autore: Inola Linkova

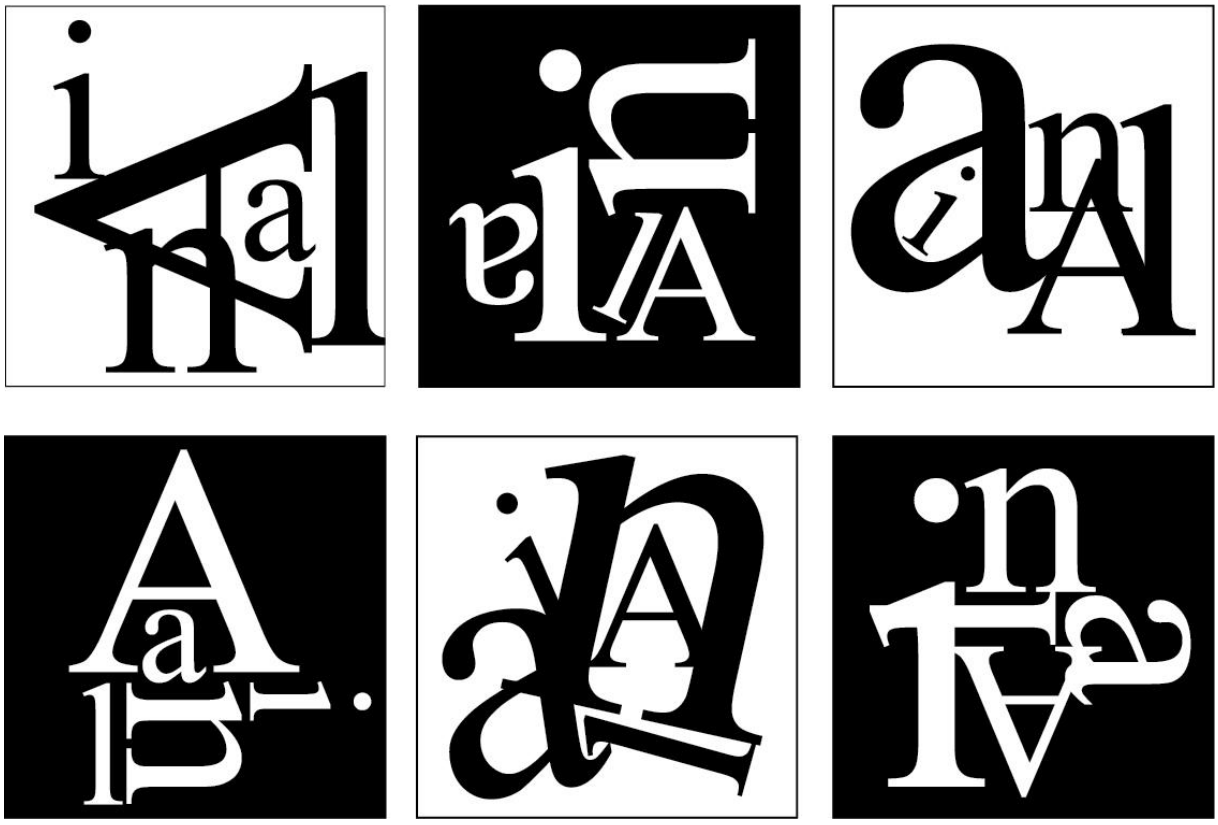
Darba autors: Andrejs Mucenieks

Darba autore: Anna Erdmane-Hermane

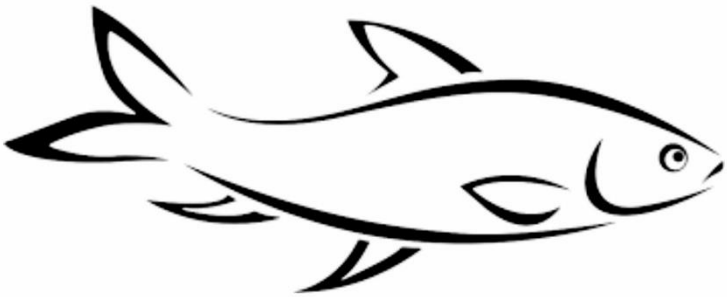

Darba autors: Egils Govilovskis

Darba autore: Alīna Bogdanova

Uzdevums: VĀRDS-SIMBOLS

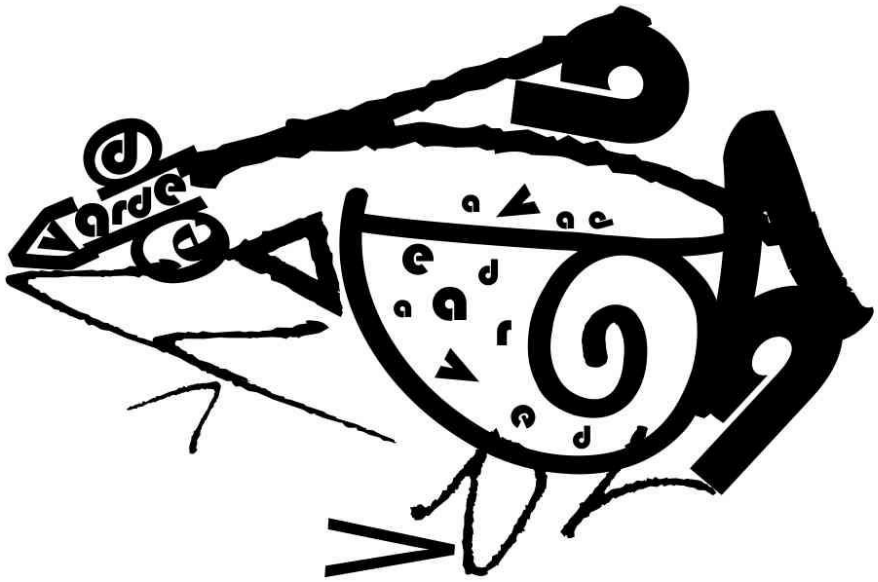
ZIVS

Darba autore: Līva Vilcāne

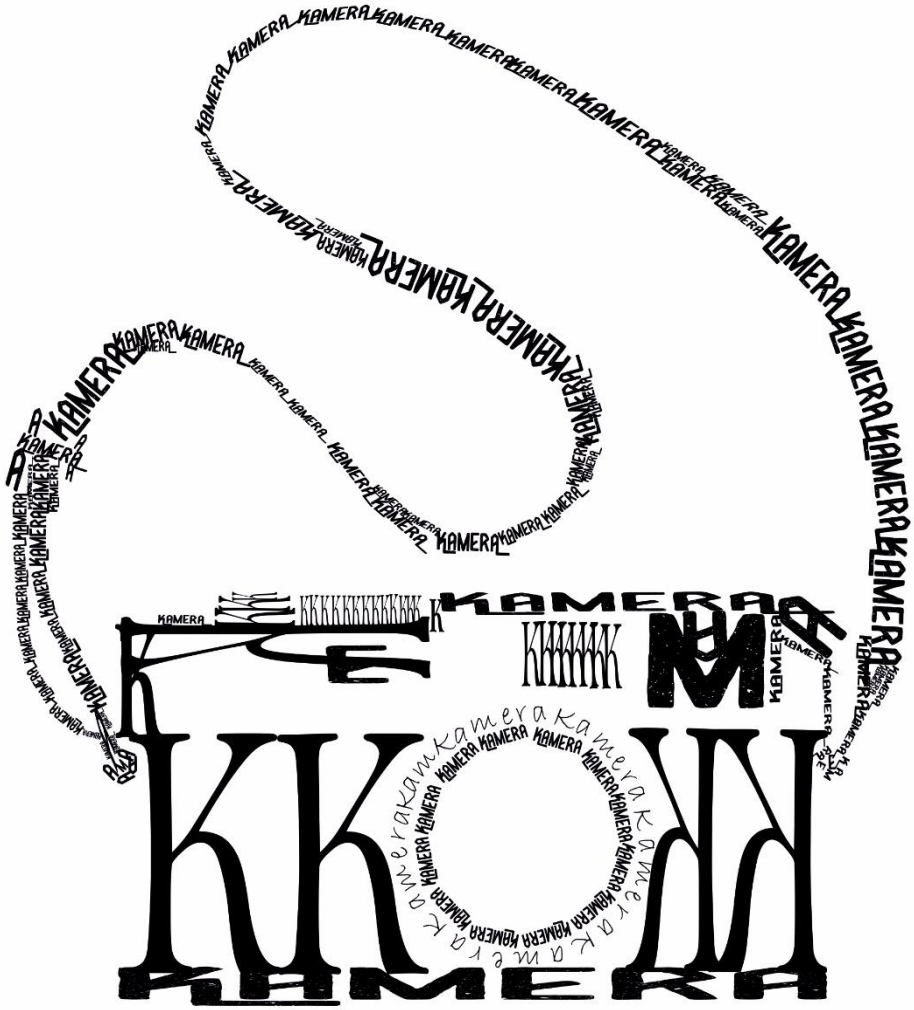
Zilonis

Darba autore: Egita Gržibovska

Varde

Darba autore: Anita Grustāne

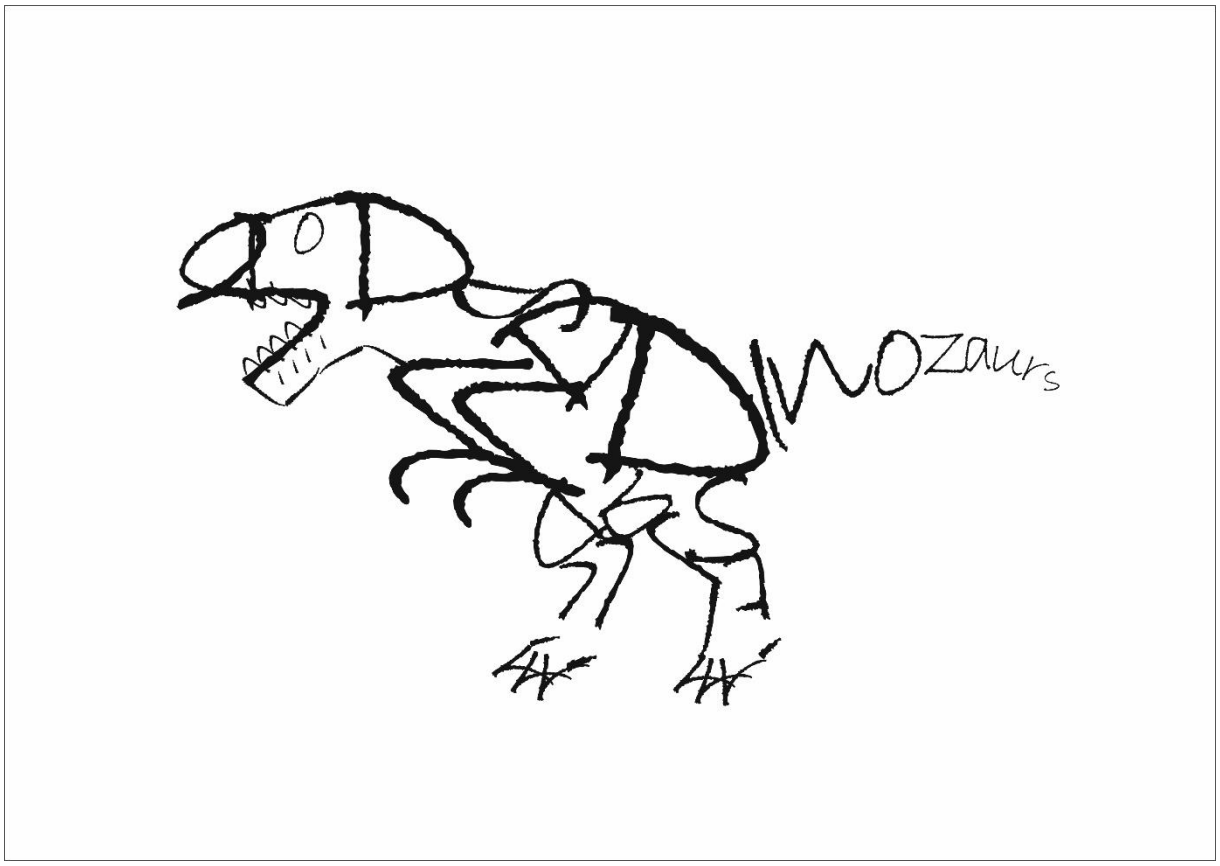
KAMERA

Darba auotre: Violeta Mihejeva

Kaķis

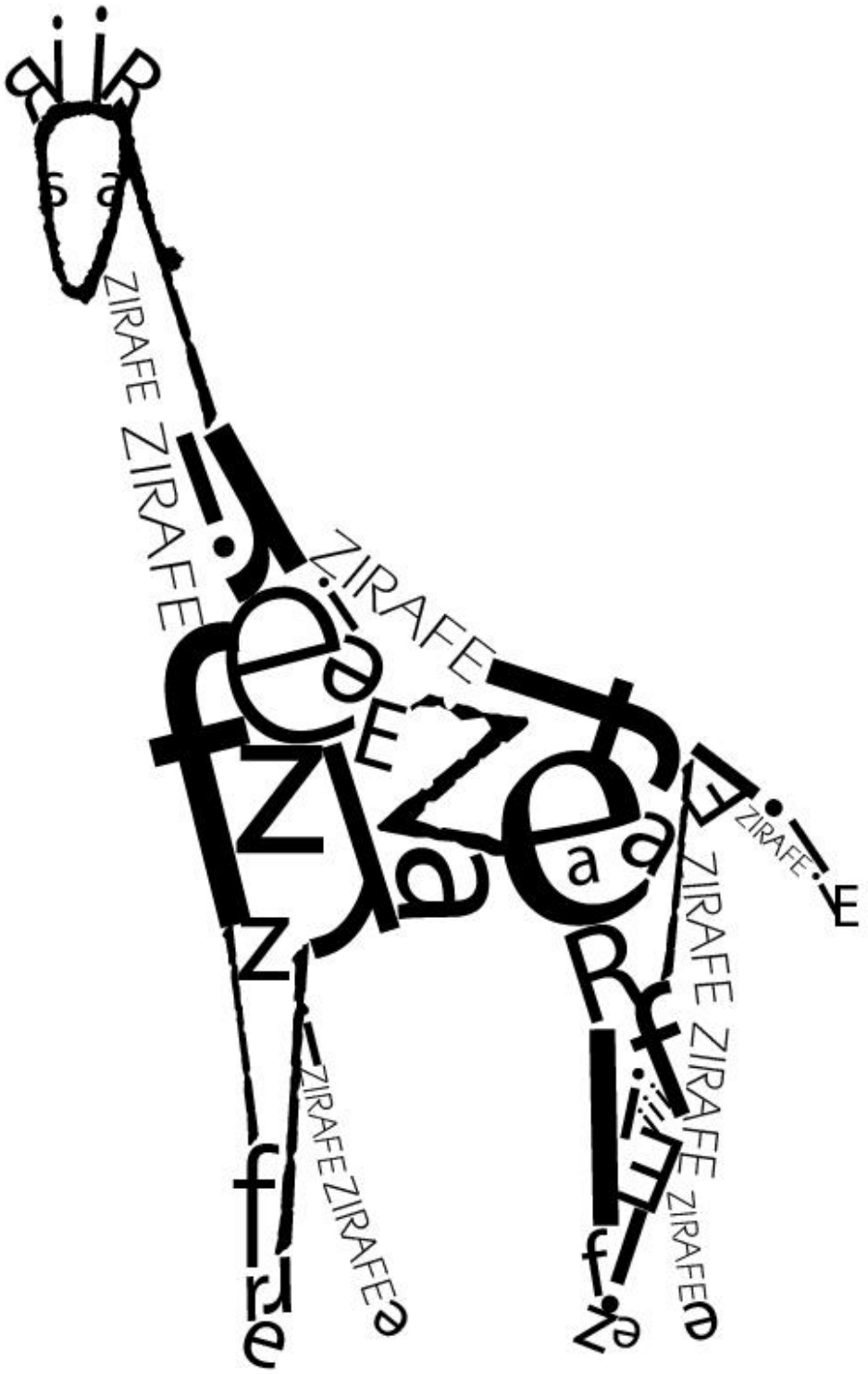
Darba autore: Nikole Verbicka

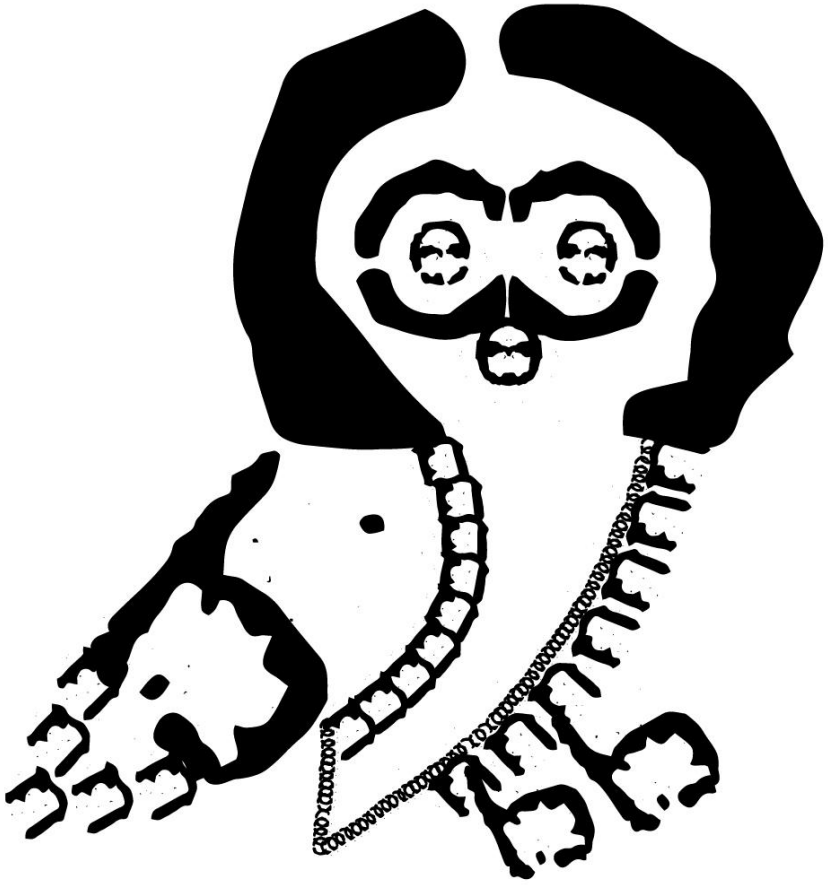
Darba autors: Aivis Jēgers

Darba autore: Darja Naruševa

Darba autore: Viktorija Biezā

Pūce

Darba autore: Anna Erdmane-Hermane

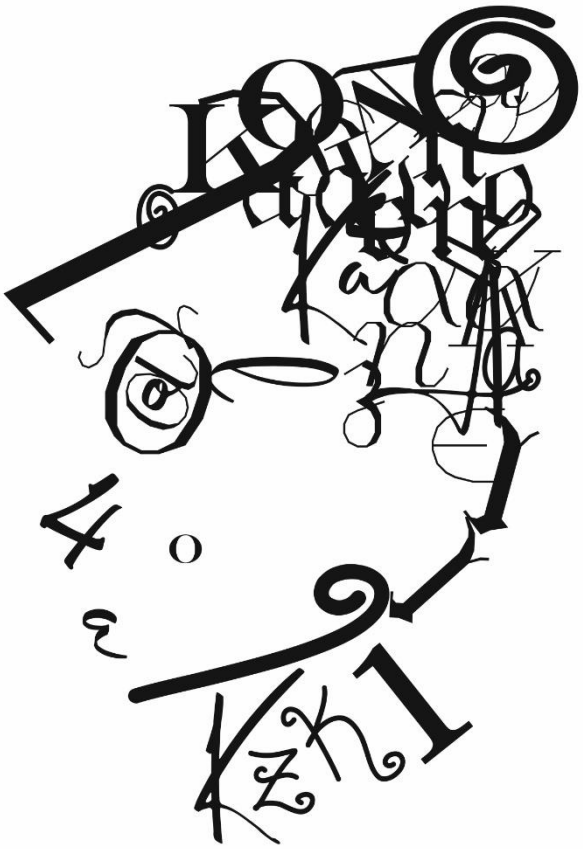
Uzdevums: BURTU PAŠPORTRETS

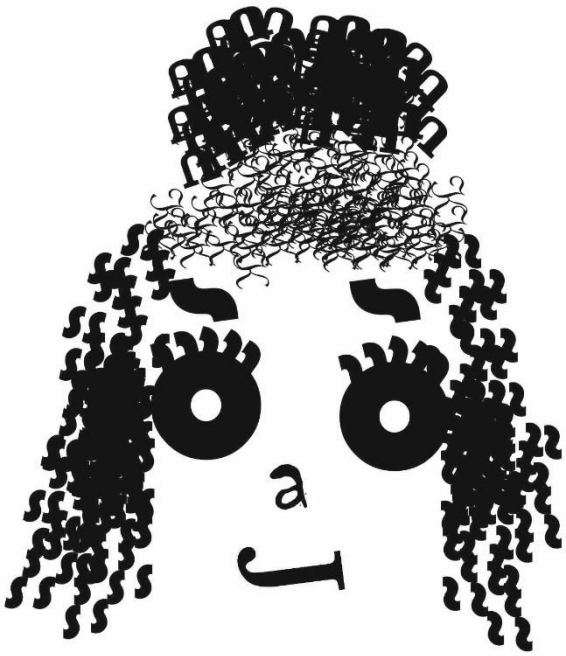
Līga Surmoviča

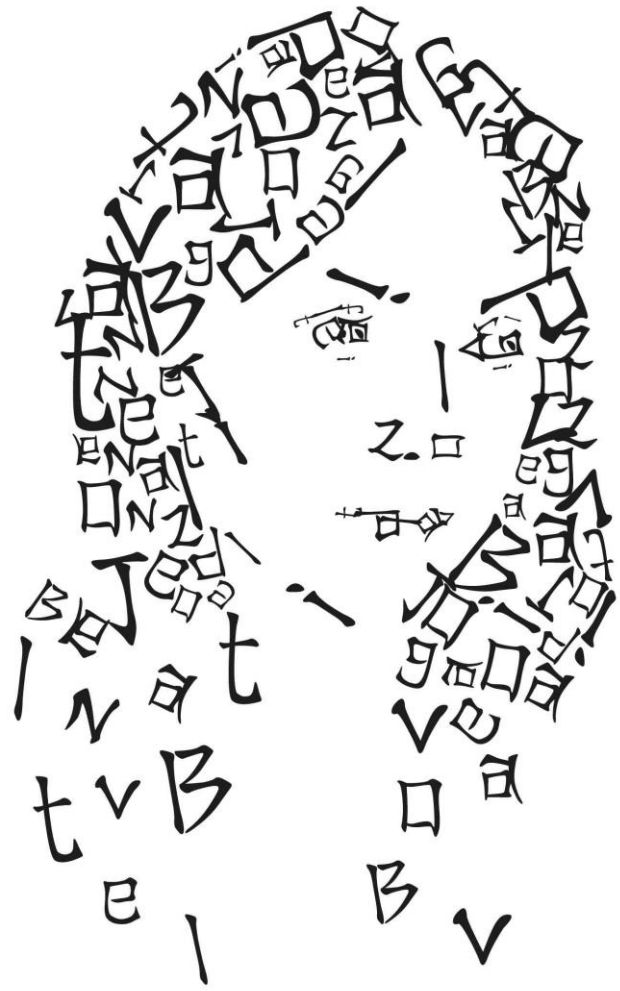
Nikole Verbicka

ANNA KOZLOVA

Viktorija Šabuņina

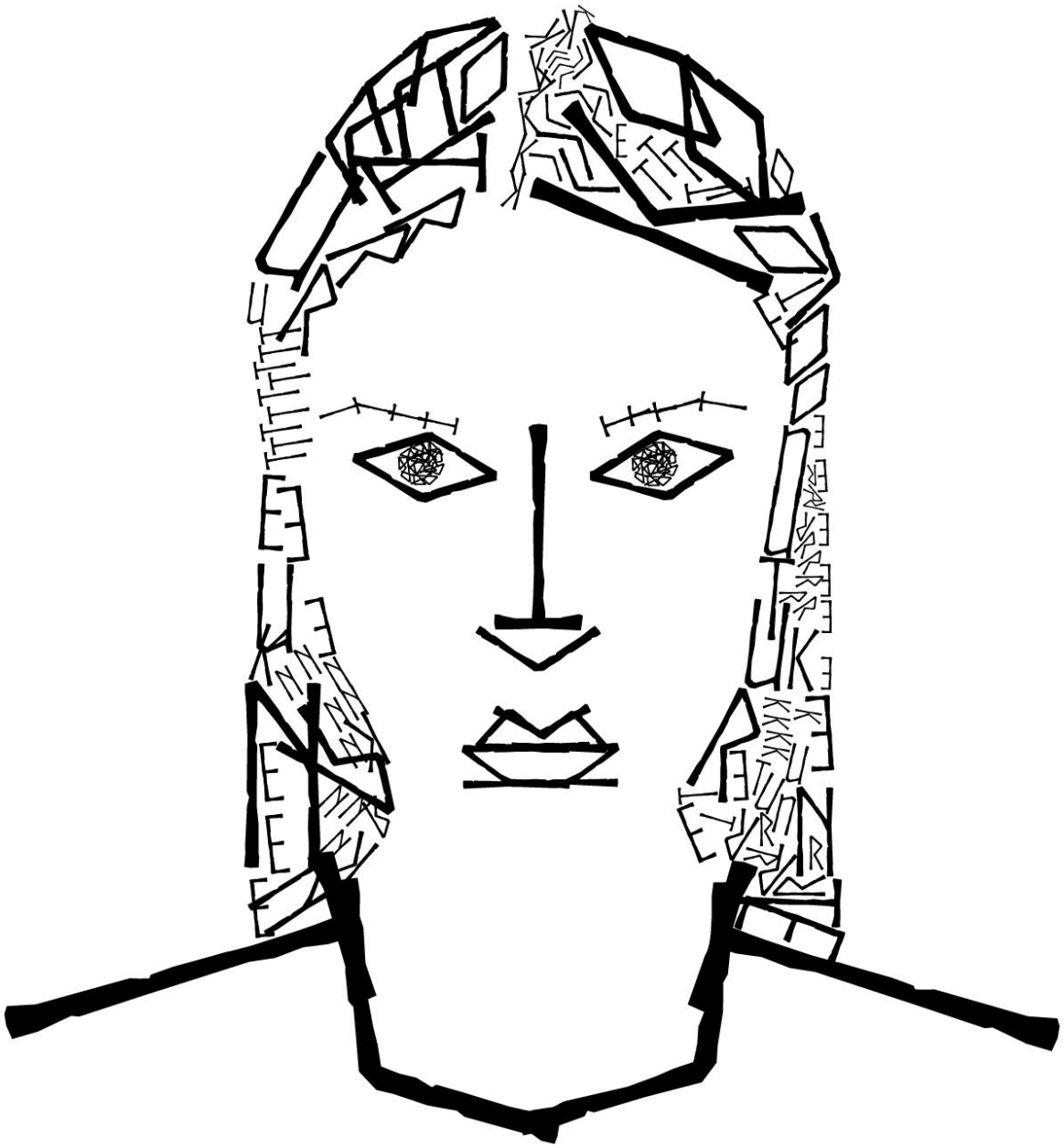
Jelizaveta Bogdanova

Darba autore: Alīna Bogdanova

Darba autore: Anna Erdmane-Hermane

Darba autore: Anna Turčenko

Valerija Romanova

Citu autoru darbu paraugi (no tiešsaistes resursiem):

2.PIELIKUMS

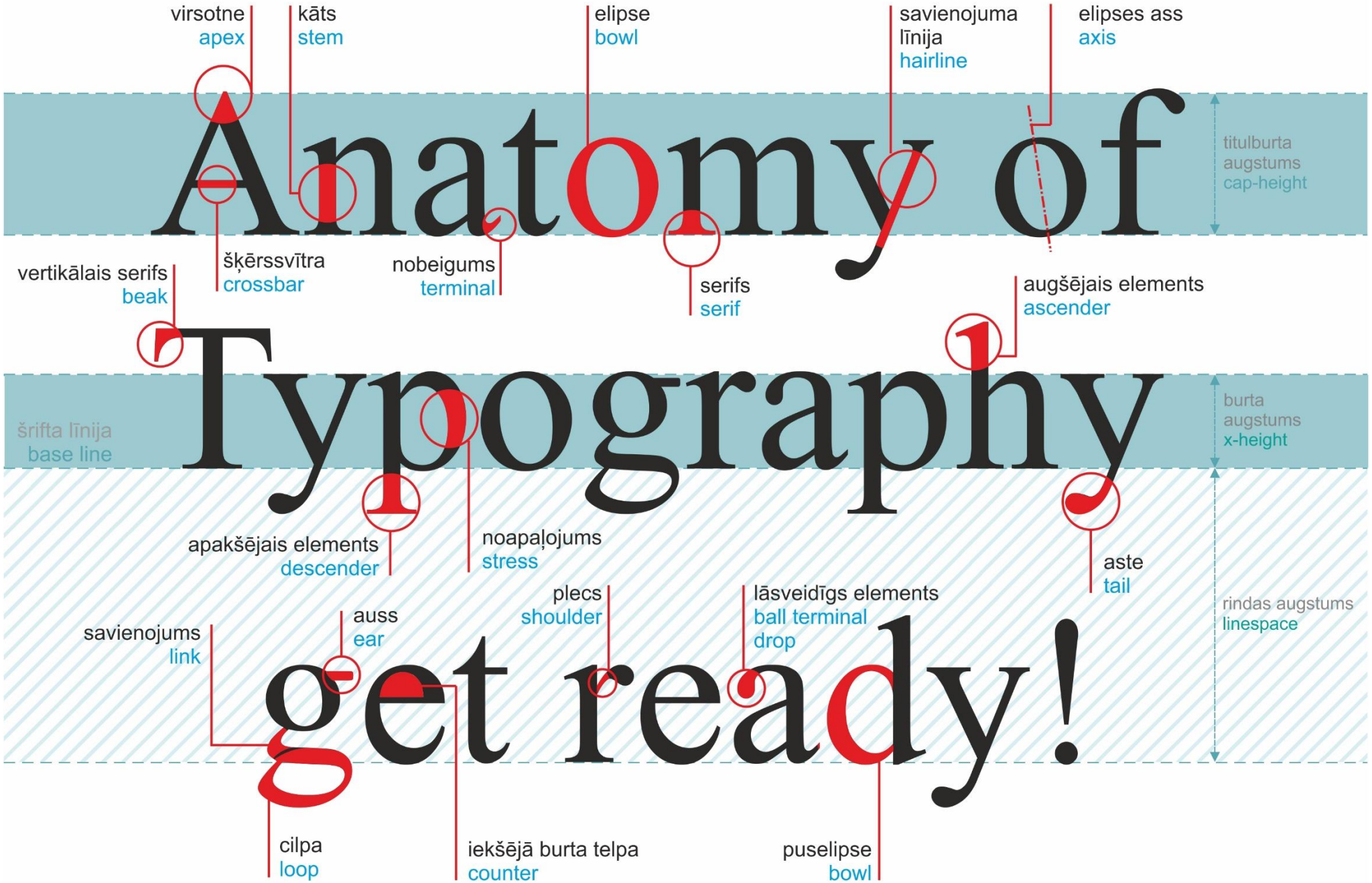
Lietišķā grafika

«The typographer is to the text as the theatrical director to the script, or the musician to the score.»

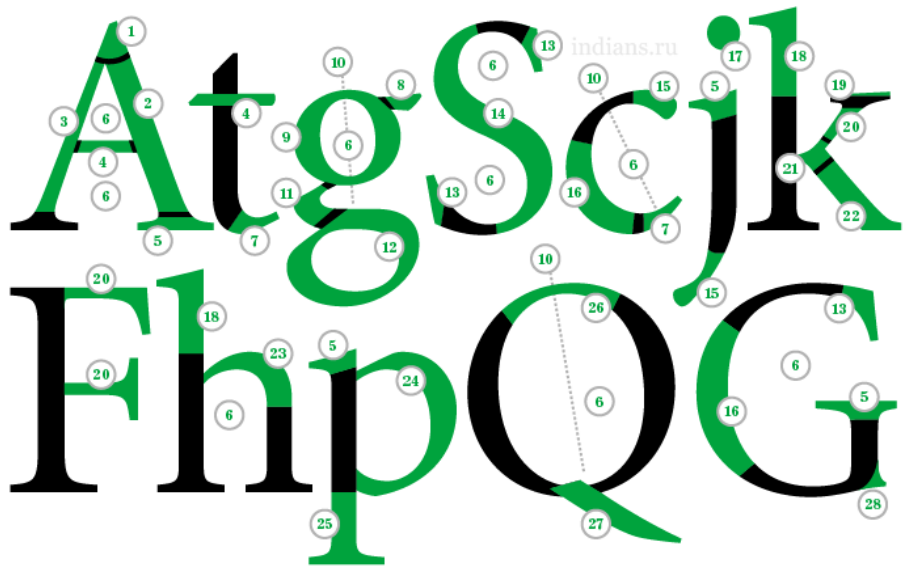
Robert BRINGHURST «The Elements of Typographic Style»

The quick brown fox jumps over the lazy
dog and feels as if he were in the seventh
heaven of typography together with Her-
mann Zapf, the most famous artist of the

burtu uzbūve

virsotne
apex
kāts
stem
elipse
bowl
savienojuma līnija
hairline
elipses ass
axis
titulburta augstums
cap-height
Anatomy of
vertikālais serifs
beak
šķērssvītra
crossbar
nobeigums
terminal
serifs
serif
augšējais elements
ascender
Typography
šrifta līnija
base line
burta augstums
x-height
apakšējais elements
descender
noapaļojums
stress
aste
tail
plecs
shoulder
lāsveidīgs elements
ball terminal
drop
savienojums
link
auss
ear
rindas augstums
linespace
get ready!
cilpa
loop
iekšējā burta telpa
counter
puselipse
bowl

анатомия шрифта

1 апекс, вершина
apex

2 основной штрих, штамб
stem

3 соединительный штрих
hairline

4 перекладина
bar, crossbar

5 засечка
serif

6 внутрибуквенный просвет
counter

7 концевой элемент
terminal

8 ухо
ear

9 овал
bowl

10 ось овалов
axis

11 присоединение
link

12 петля
loop

13 вертикальная засечка
beak

14 спина
spine

15 каплевидный элемент, капля
ball terminal, drop, teardrop

16 наплыв
stress

17 точка
dot

18 верхний выносной элемент
ascender

19 свисание
overhang

20 горизонтальный элемент
arm

21 узел
knot, juncture, joint

22 нога
leg

23 плечо
shoulder

24 полуовал
bowl

25 нижний выносной
descender

26 дуга
ark

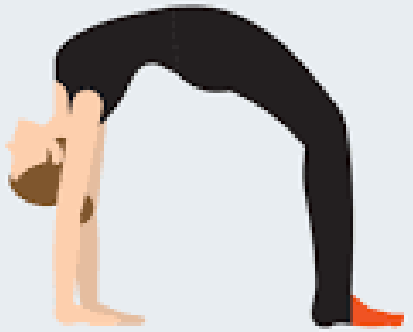
27 хвост
tail

28 шип
spur

v

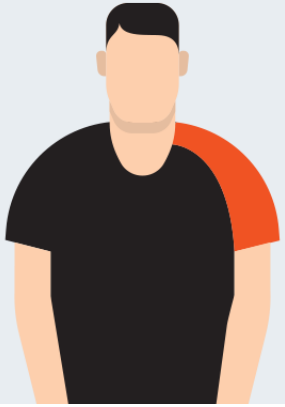
n

g

n

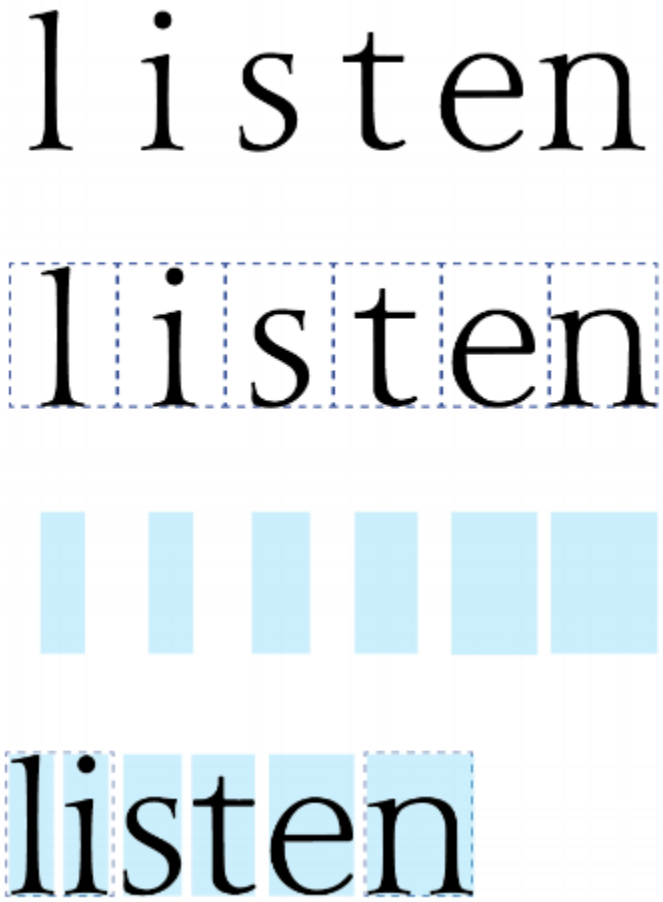
k

S

attālums starp burtiem

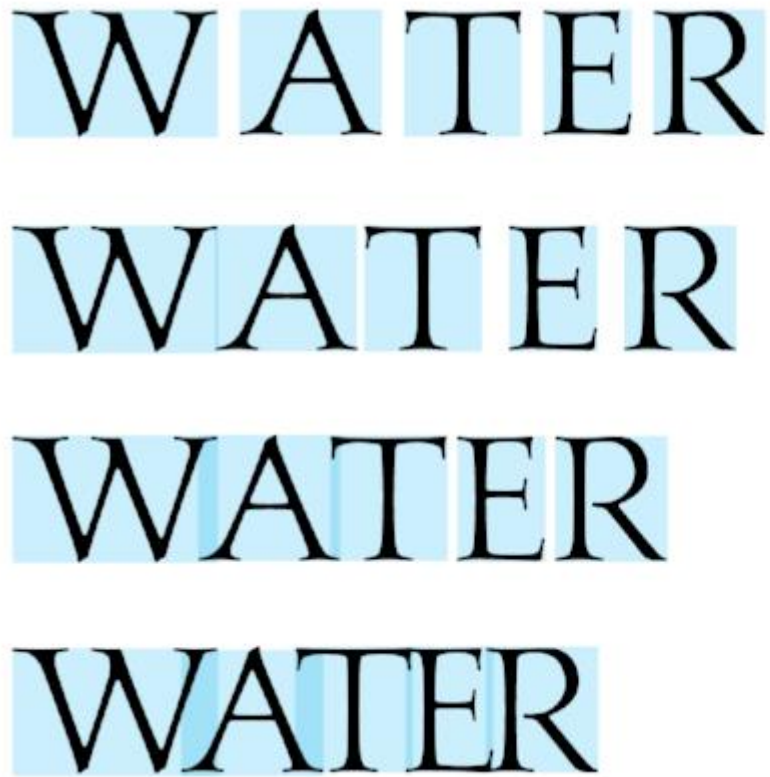

Each character is given an equal amount of space regardless of width

The outlined area is the same size for each character

This shows the visual spacing between the characters

This shows the optimal spacing between the characters

Equal spacing between characters

Automatic kerning (still has too much space between characters)

Adjusted kerning (more visually appealing)

Kerning is too tight (harder to read)

Think of surface!

Surfaces should **be equal**

White space between letters will be balanced

No Kerning AW

Kerning AW

Before kerning

Example

After kerning

Example

Kerning

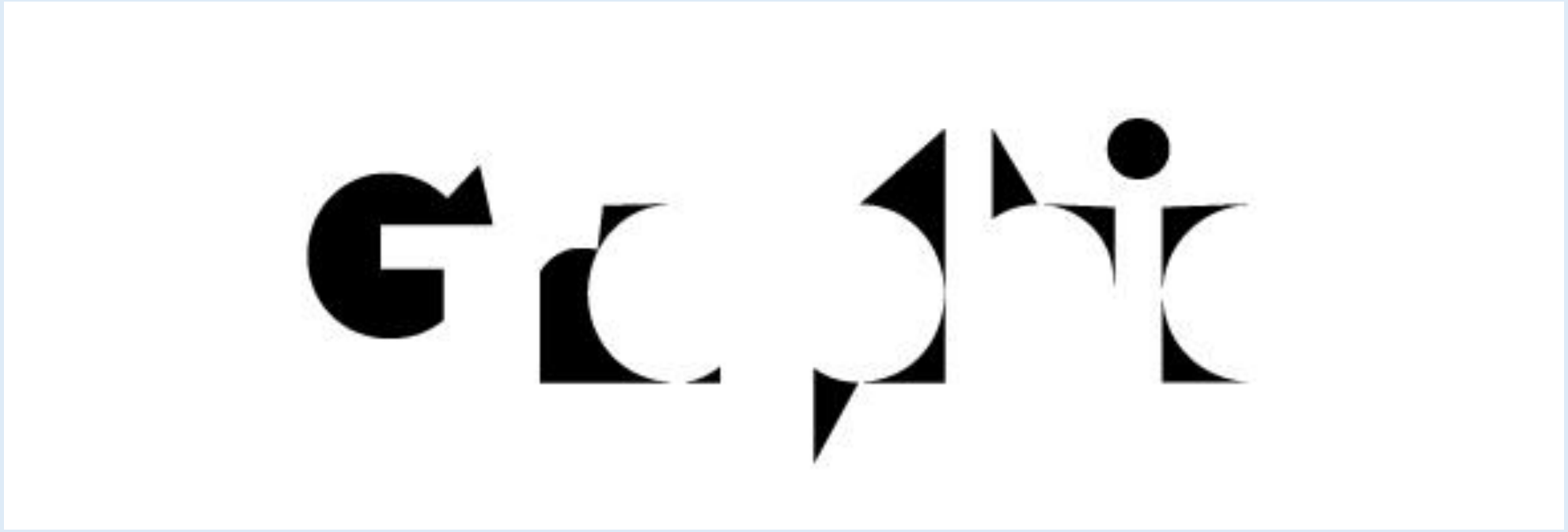
Mechanical Setting

unkerned: as the computer spaces the type

Kerning

Optical Setting

kerned: adjusted

Kāds vārds ir šeit uzrakstīts?

IZMĒĢINI:

https://type.method.ac/
https://shape.method.ac/

burtveidoli / fonti

Vecā stila
Pārejas
Jaunā stila
Kantainie

SERIFU

Groteski
Neo-groteski
Ģeometriskie
Humanistic

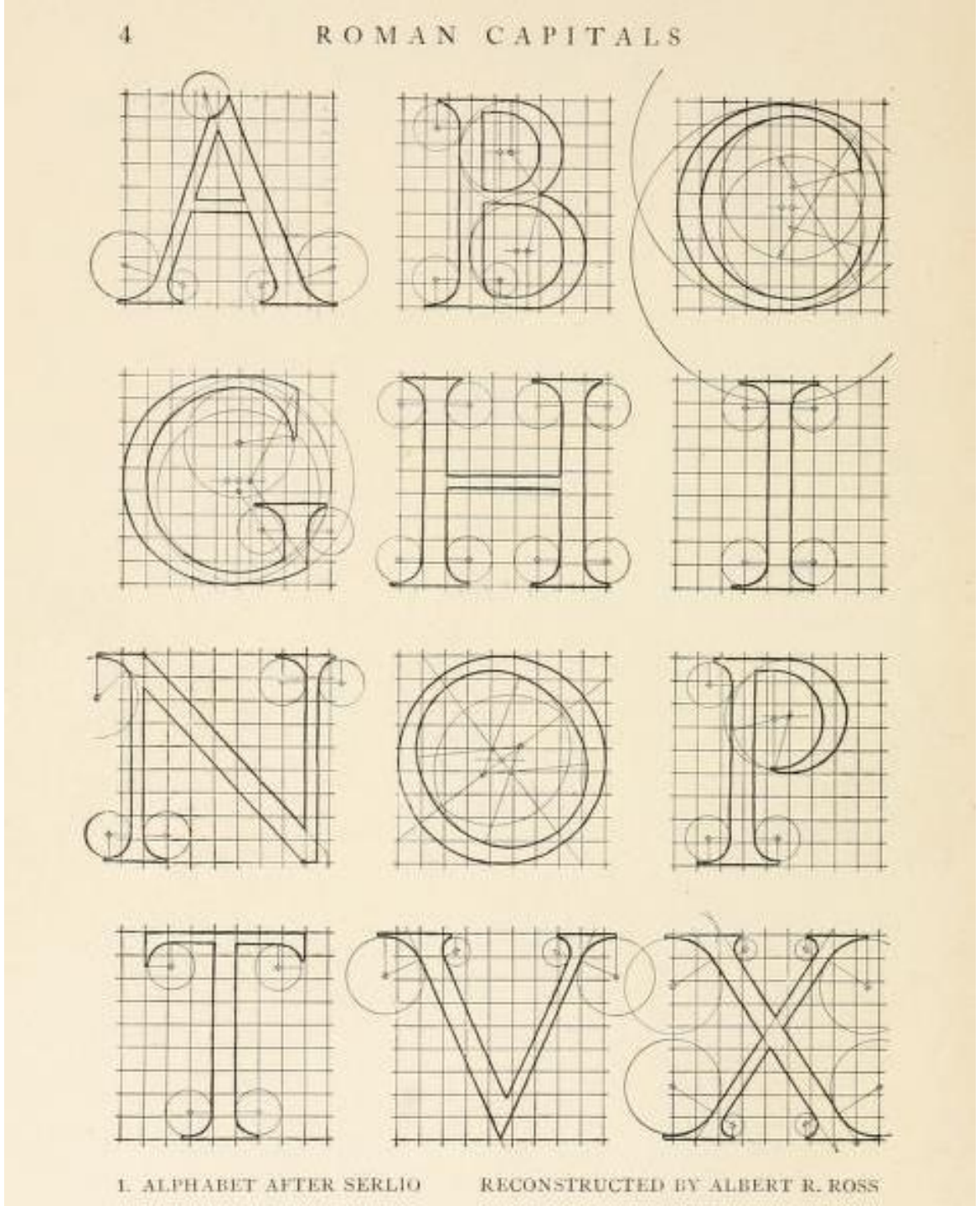
BEZSERIFU

KURSĪVI

Formal
Casual
Calligraphic
Handwritting

DEKORATĪVIE

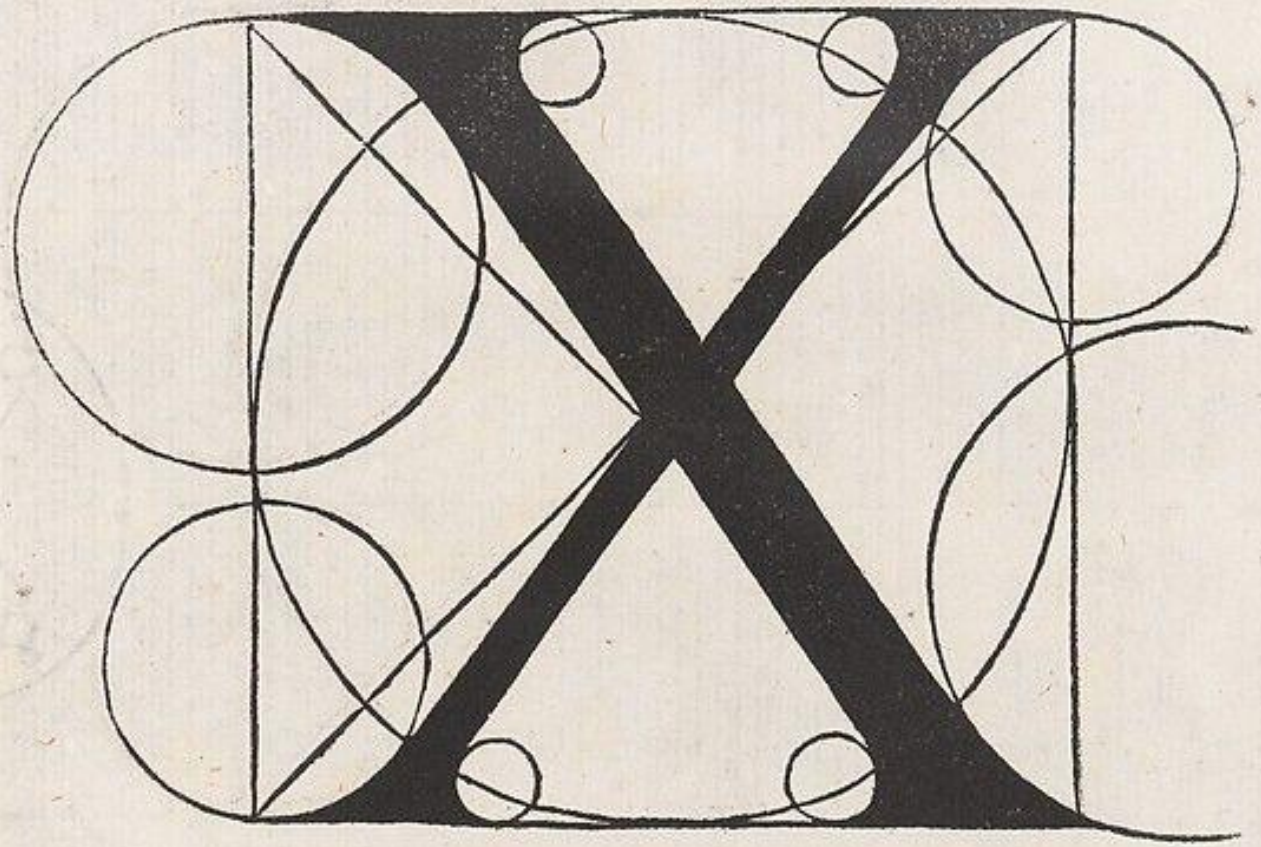
Vēsturiskie
Dizaina

serifu / antikva

To forma ir radusies no seno romiešu monumentālo uzrakstu (ar lielajiem burtiem) un no renesanses laikmeta humānistiskajiem niecīgajiem burtiem (mazajiem burtiem).

- Parādījās Itālijā un Vācijā 15. gadsimta otrajā pusē. vecā stila šrifti (XV beigas - XVIII gadsimta sākums)
- pārejas antikvas (XVIII sākums - XVIII gadsimta beigas)
- jauna stila antikvas (XVIII beigas - XIX gadsimta sākums). .v.)
- turklāt 19. gadsimta sākumā parādījās joslu fonti.

Questa lettera. X. uol tutto el suo quadro incrociádo sue gambe nella intersecatione de li diametri. E luna uol esser grossa la nona parte de laltezza. Laltra la mita prese diametraliter terminando sue gambe com debita gratia secõdo la forza de li tondi piccoli.

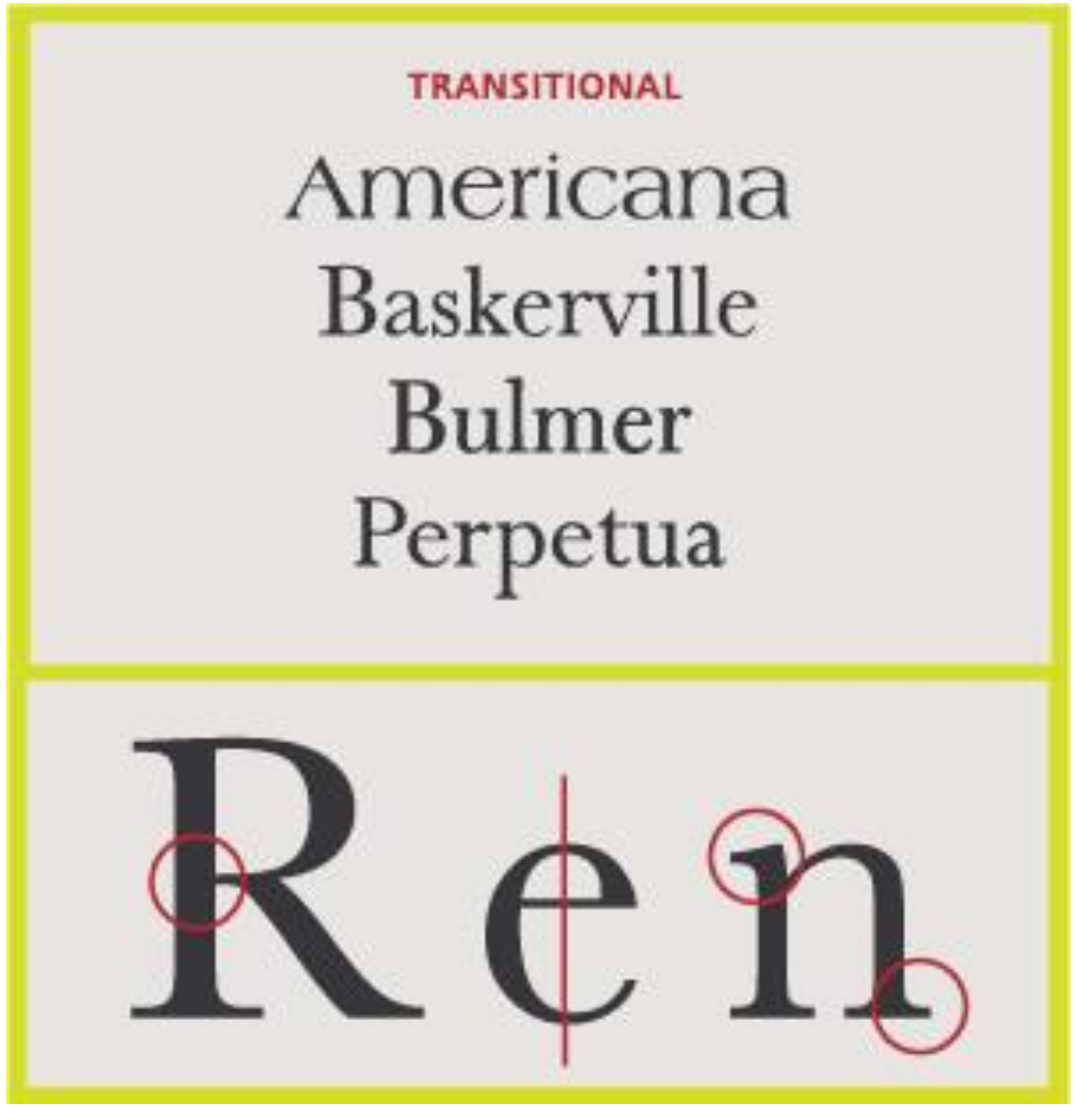
antikva / old style

Šajā kategorijā ietilpst pirmie romiešu tipi, kas sākotnēji tika izveidoti laika posmā no 15. gadsimta beigām līdz 18. gadsimta vidum, kā arī burtveidoli, kas veidoti pēc tiem, kas projektēti šajā agrākajā periodā.

- Apaļo burtu ass parasti ir slīpa pa kreisi, tā, lai svara slodze būtu aptuveni pulksten 8:00 un pulksten 2:00.
- Rakstzīmju gājiena svara kontrasts nav dramatisks, un matu griezumi mēdz būt smagajā pusē.
- Serifi gandrīz vienmēr ir iekaukti vecā stila zīmējumos, un galvas serifi bieži ir leņķiski.

antikva / pārejas stils

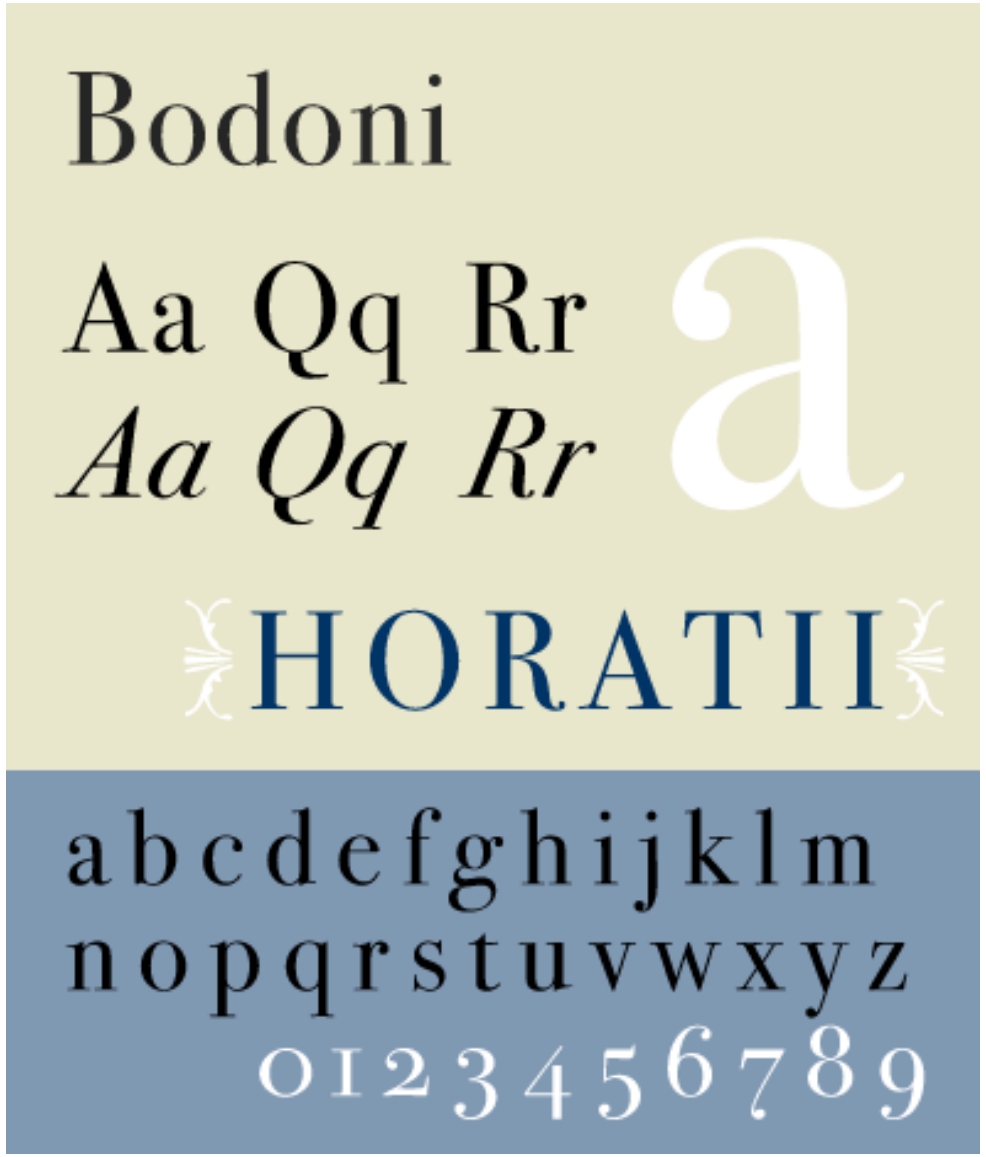

18. gadsimta vidus

Šie burtveidoli atspoguļo pāreju no vecā stila uz neoklasicisma dizainu. Baskervilas darbs ar kalandrētu papīru un uzlabotas drukāšanas metodes (abas viņa izstrādātas) ļāva atveidot daudz smalkākus rakstzīmju gājienus un saglabāt smalkākas rakstzīmju formas.

- Zīmes ir kontrastējošākas, un savienojošie gājieni un serifi ir plānāki nekā vecā stila antīkās
- Serifu filejas krustojumā ar galvenajiem gājieniem ir vāji izteiktas.
- Dažu zīmju ovālu asis ir gandrīz vertikālas, pārējām zīmēm tām ir neliels slīpums.
- Slīprakstā mazo un mazo burtu slīpums gandrīz sakrīt. Zīmju slīpums slīprakstā ir vidējais.

antikva / jaunais stils

Šie fonti parādījās XVIII beigās un XIX gadsimtā saistībā ar metālu gravēšanas tehnikas attīstību.

- Viena platuma fonti ar izteiktu kontrastu
- Serifi ir gari un plāni, ovālu ass ir stingri vertikāla.

antikva / slab serif / kantainie

Pirmie šādi fonti parādījās Anglijā 19. gadsimta sākumā.

- Viņiem raksturīgi spēcīgi taisnstūra formas serifi bez noapaļošanas vai ar maziem noapaļojumiem galveno līniju pievienošanās vietās
- zems kontrasts vai pilnīgs kontrasta trūkums starp galvenajiem un savienojošajiem līnijām
- taisns leņķis apaļajiem burtiem

SERIF TYPE
classifcations

Old Style

Transitional

Modern

Slab

https://issuu.com/rosarosadesign/docs/type_classification_posters

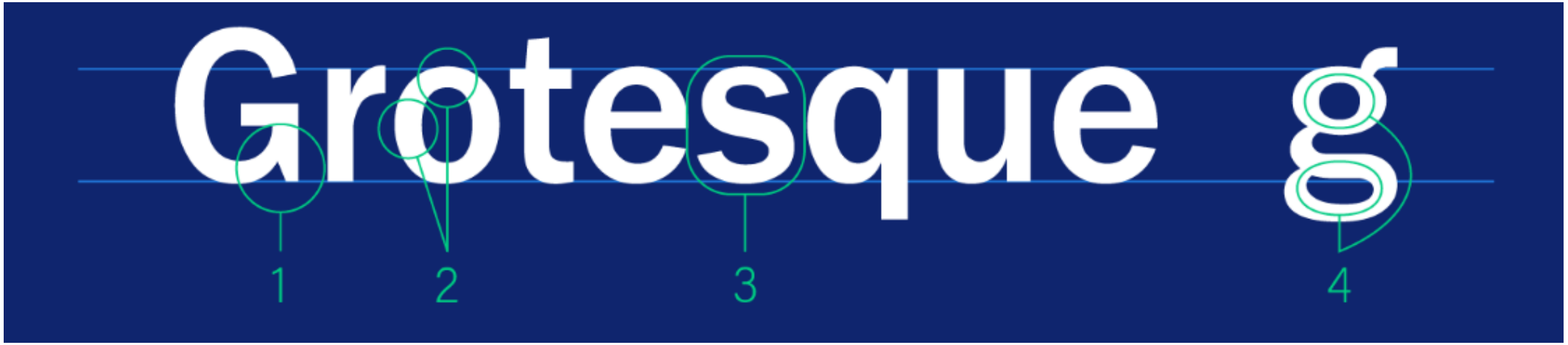
Sans Serif

Bezserifu burtveidolus sauc arī par groteskiem un iedala četrās grupās: groteskie, neogroteskie, ģeometriskie, humānistiskie.

Grotesk (Vācijā), Grotesque (Anglijā un Francijā), Gothic (Amerikā). Pirmoreiz sans-serif tipa fonti parādījās 19. gadsimta sākumā Anglijā, kaut arī līdzīgas zīmju formas tika izmantotas senās Grieķijas uzrakstos.

Sākumā tie tika izmantoti tikai nosaukumiem, bet 20. gadsimtā tos sāka izmantot mašīnrakstīšanai. Parasti tos raksturo zems kontrasts vai pilnīgs vizuālā kontrasta trūkums starp galvenajiem un savienojošajiem elementiem. Atbilstoši ovālu formai kontrasta esamība vai neesamība, zīmju atklātības pakāpe un groteskas daudzveidības pakāpe tiek sadalīta vecajā, jaunajā, ģeometriskajā un humānisma.

Grotesks

1 – spicāks lielais burts «G»; 2 – minimāls kontrasts starp līnijām
3 – dažām versijām nedaudz kantainās līnijas; 4 – dubultais mazais «g»

Examples: Franklin Gothic; News Gothic

Neogrotesks

1 – labāk salasāms; 2 – plānāks

Examples: Helvetica, Arial, Univers

Arial vs Helvetica

Ģeometriskie

1 – pilnīgi apaļš «O»; 2 – balstās uz pilnīgi ģeometriskām formām;
3 – nav atšķirības starp līnijas virzienu.

Examples: Futura, Avenir.

Humānistiskie

1 – balstās uz Romiešu stila titulburtu proporcijās; 2 – tik veidots labākai salasamībai; 3 – lielāks kontrasts līnijas virziniem nekā citiem groteskiem; 4 – kaligrāfijas ietekme.

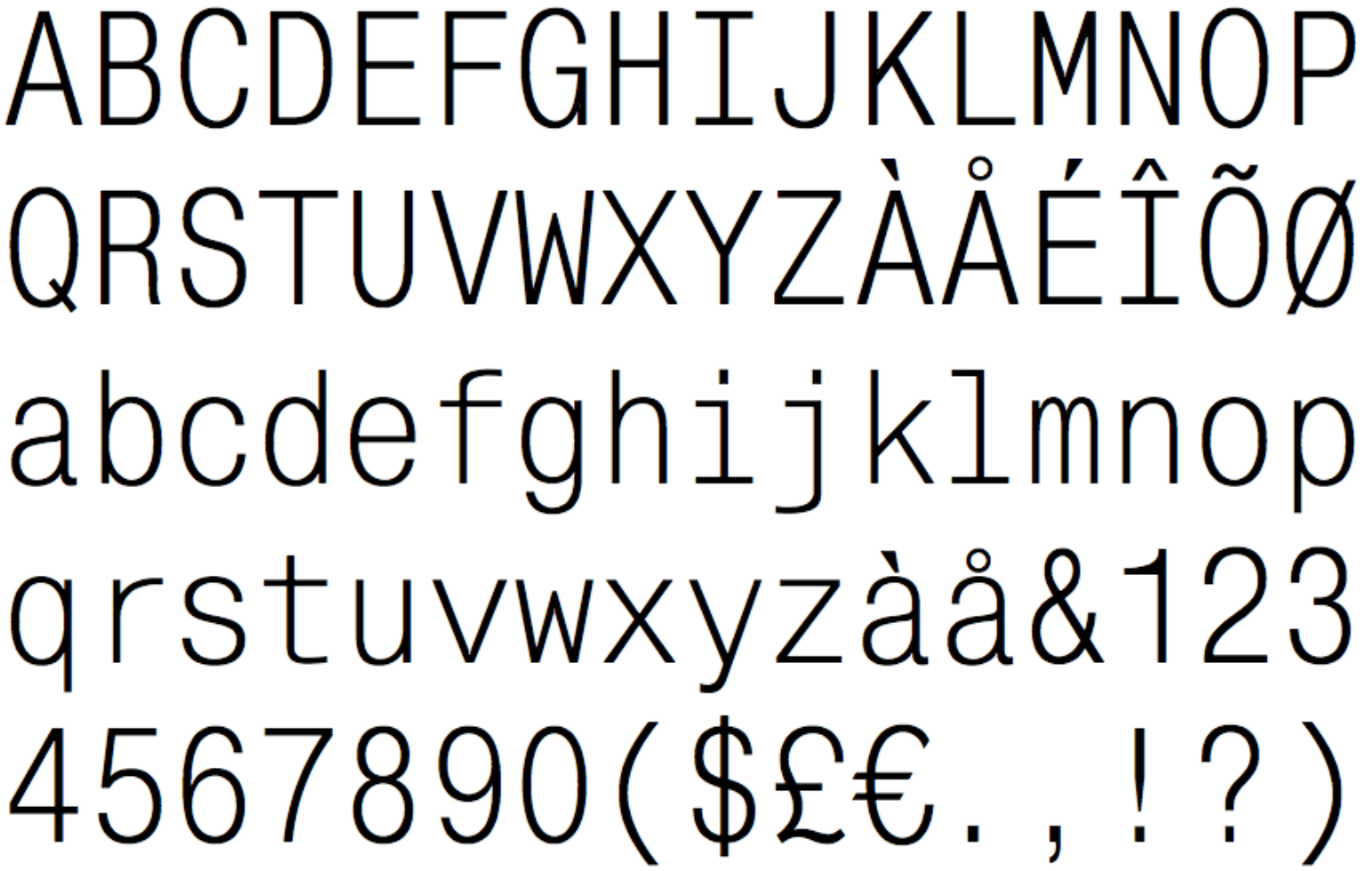
Examples: Gill Sans, Verdana, Lucida Grande.

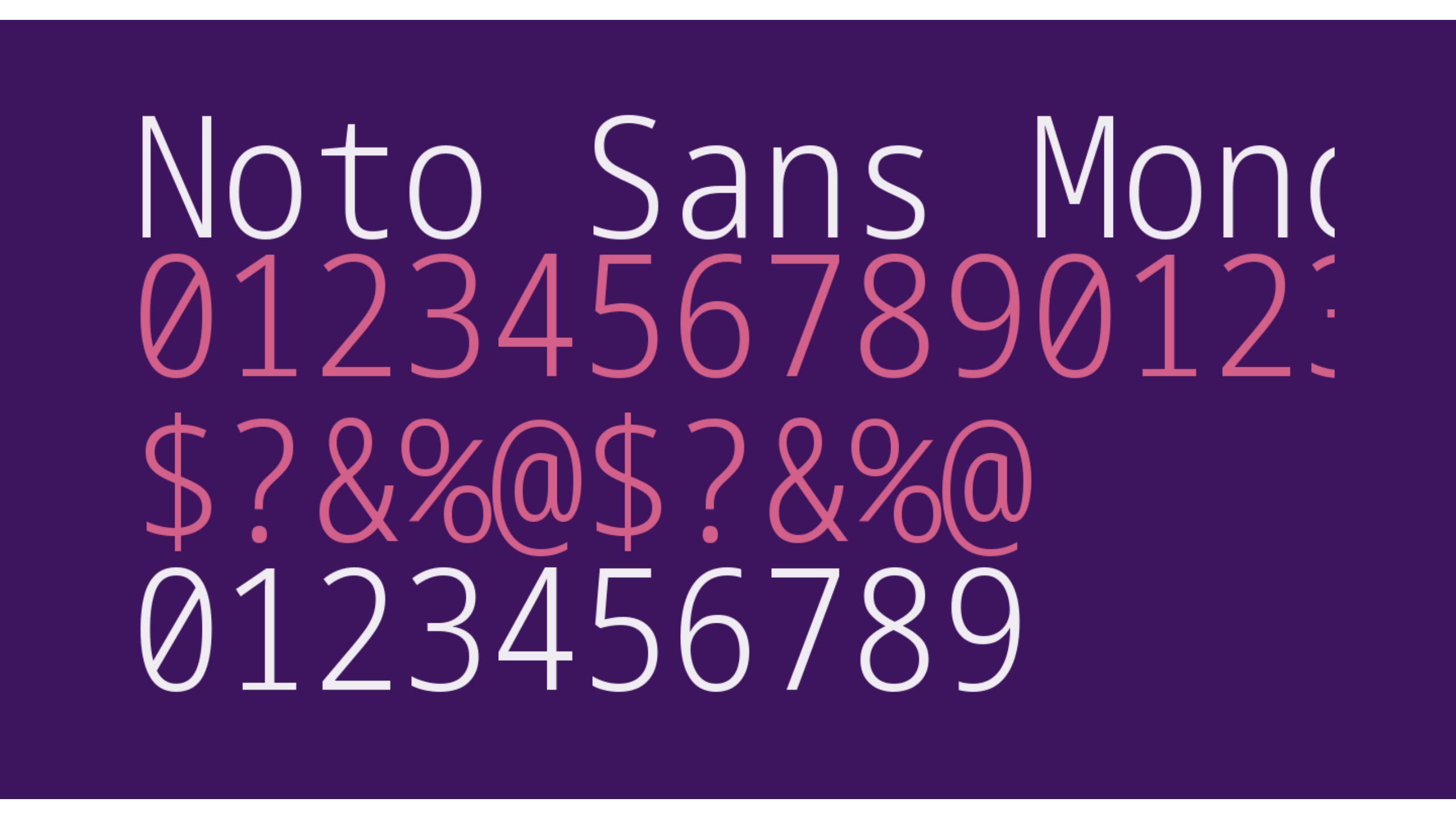
monošrifti

Monošrifti

Visas zīmes ir vienāda platuma. Izmanto tabulās, sarakstos, gadījumos, kad ir vajadzīga kolonnu un/vai vārdu platuma pilnīga sakritība

MonoCondensed
Mono45 Headline
Letter Gothic
Fira Mono

Noto Sans Mon
0123456789012
$?&%@$?&%@
0123456789

kursīvi

Kursīvi -

Šajā grupā ietilpst fonti, kas *imitē kāda cilvēka rokrakstu* vai kaligrāfisko stilu, bet nepieder pie gotikas un vecās krievu valodas.
Tiek izmantoti ***teksta daļas izcelšanai un dekoratīviem nolūkiem.***

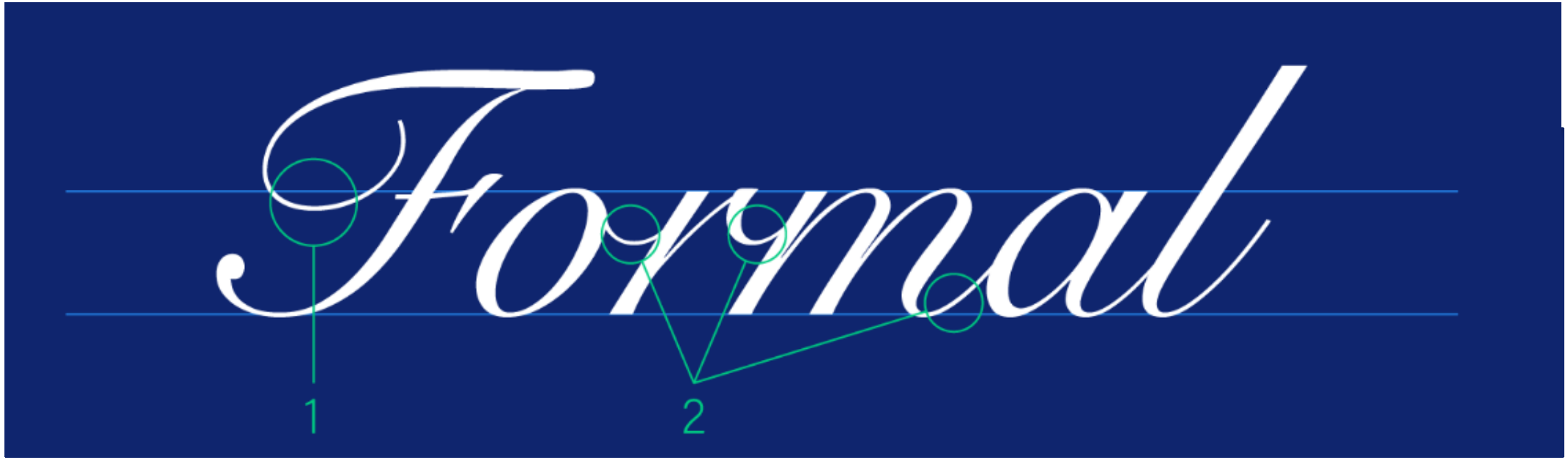
Atkarībā no rakstīšanas rīka tiek sadalīti fontos, kas imitē rakstīšanu:

- ar platleņķa pildspalvu
- smailu pildspalvu
- otu
- zīmuli, pildspalvu, vai flomāsteri, lodīšu pildspalvu utt.

Turklāt kursīvi var būt savienoti (kur katrs burts ir savienots ar blakus esošajiem) vai atsevišķi.

Formālie / rakstīšana ar platleņka spalvu

1 – raksturīgas plūstošas cilpas; 2 – burti pārsvarā savienoti;

Examples: Bikcham Script; Snell Roundhand

Regulārie / Ar otu rakstītie

1 – otas triepienam līdzīgi burti; 2 – burti dažreiz savienoti;

Examples: Brush script

Kaligrāfiskie / ar asu spalvu rakstītie

1 – līdzinās ar roku rakstītiem kaligrāfijai; 2 – pārsvarā liels kontrasts starp līniju virzieniem;

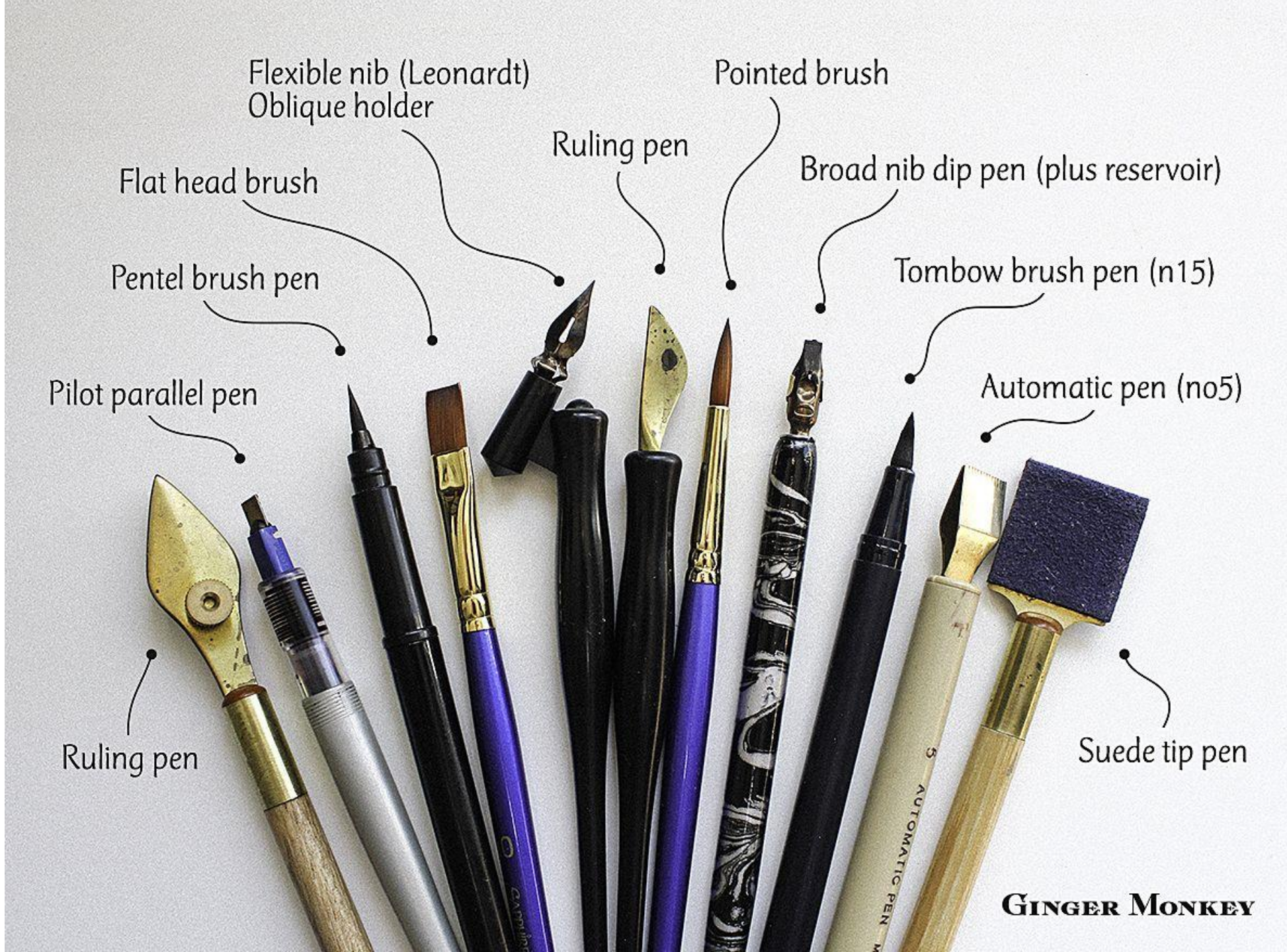
Examples: Mistral, Vivaldi, Ballerino.

Neformālie / rokrakstu imitējošie

1 – ikdienišķs, paviršs; 2 – imitē mūsdienu rokrakstus

Examples: Blog Script, Pasifico.

Flexible nib (Leonardt)
Oblique holder
Pointed brush
Ruling pen
Broad nib dip pen (plus reservoir)
Flat head brush
Pentel brush pen
Tombow brush pen (n15)
Pilot parallel pen
Automatic pen (no5)
Ruling pen
Suede tip pen
GINGER MONKEY

Caligraphy

- https://www.youtube.com/watch?v=Aq9uF6-Q4gU

dekoratīvie

Dekoratīvie

Fonti, kas neiederas iepriekšējās klasifikācijas grupās
Fonti, kas īpaši izstrādāti, lai

- izmantotu teksta izcelšanai
- noteikta vēsturiskā stila atdarināšanai
- dekoratīvās formas apstrādei, (piemēram, moderns, art deco, op-art, inversijas, trīsdimensiju, faktūru, rakstainie, rakstāmmašīna, ar saplēstu kontūru utt.)

his is an initial with a ſentence

This is alſo Fraktur.

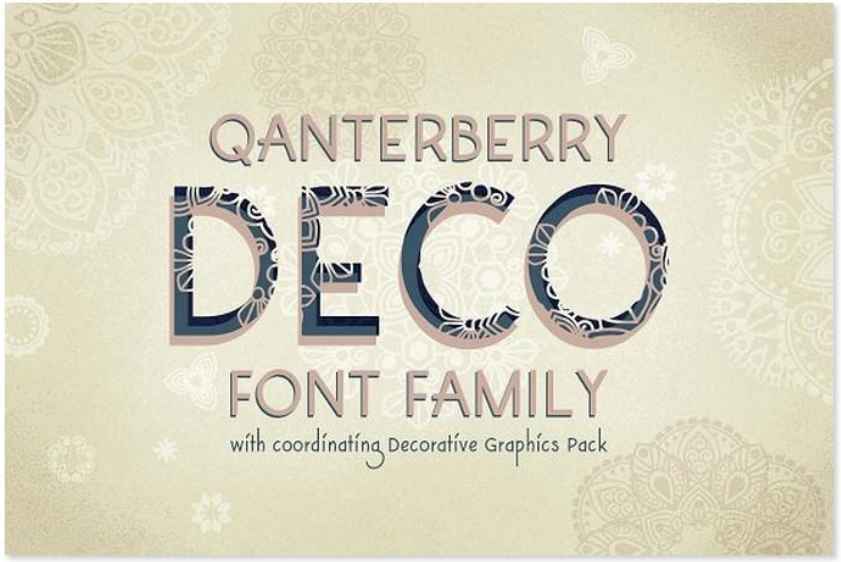
This is Schwabacher.

This is Gothic.

Старославянский

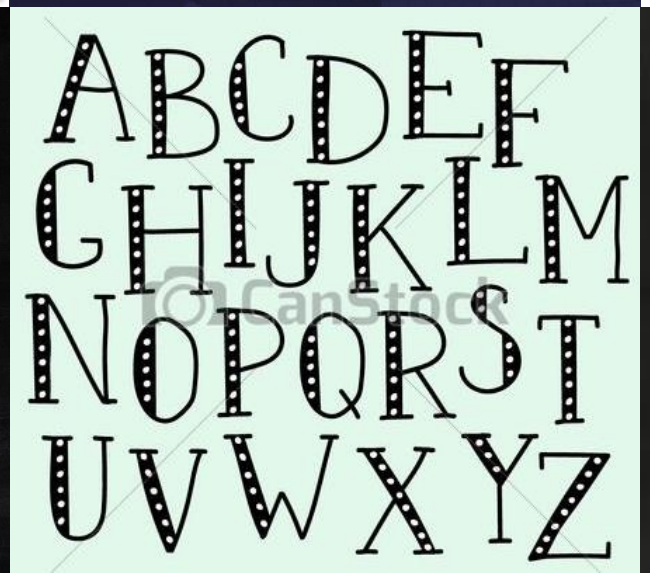

QANTERBERRY
DECO
FONT FAMILY
with coordinating Decorative Graphics Pack

INTRODUCING
WANDER
BRAVE
HEINZEL STD.

abcdefghij
klmnopqrst
uvwxyz

KAIPARA
DECORATIVE FONT
WITH FLOWING PATTERN FEATURE

ABCDEF
GHIJKLM
NOPQRST
UVWXYZ

ROUSSEAU
DECO
BY MARIANO DIEZ

The History of Typography (paper cartoon)

- https://www.youtube.com/watch?v=wOgIkxAfJsk

BEGINING GRAPHIC DESIGN

- https://www.youtube.com/watch?v=sByzHoiYFX0

SERIFU

Vecā stila
Pārejas
Jaunā stila
Kantainie

BEZSERIFU

Groteski
Neo-groteski
Ģeometriskie
Humanistic

KURSĪVI

Formal
Casual
Calligraphic
Handwritting

DEKORATĪVIE

Vēsturiskie
Dizaina

Kur var ielādēt dažādus fontus:

1001fonts.com
dafont.com
urbanfonts.com
fontsquirell.com
befonts.com

paldies par uzmanību!

Informācijas avoti

- Design elements: a graphic style manual: understanding the rules and knowing when to break them. (2014) T.Samara. Rockport Publishers, New York.
- https://dic.academic.ru/dic.nsf/ruwiki/1471613
- https://fonts.adobe.com/fonts/itc-avant-garde-gothic#fonts-section
- https://thepresentation.ru/istoriya/shrift-1
- https://lorrik.ucoz.com/blog/bukva_stroka_tekst_iskusstvo_shrifta/2013-02-02-68
- https://issuu.com/rosarosadesign/docs/type_classification_posters
- https://visme.co/blog/type-anatomy/
- https://www.toptal.com/designers/typography/typeface-classification
- http://rus.paratype.ru/classification-chapter/
- https://www.shillingtoneducation.com/blog/kerning/